ҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой
ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 25 (7933)
ЯНВАРИИН
29
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

Агрономическа наукын туйлалтануудые болон түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэжэ, хүдөө ажахын үйлэдбэри эрхилэлгын культурые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, нютаг нютагай эрхэ байдалда тааралдуулан эгээн ургаса ехэтэй культурануудые, тиимэ сортын ургамалнуудые тариха, тэрэшэлэн ашаг ехэтэй түрэлэй ба үүлтэрэй мал үсхэхэ; колхозууд болон совхозуудта хүдөө ажахын элдэб һалбаринуудые зүбөөр тааралдуулан эрхилхэ.

(СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектһээ).

Хүдөөгэй клубуудые культурна хүдэлмэриин гуламта болгое

...ажалшадые коммунистическээр ...үүжүүлгэдэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд горьтойхон ...э дүүргэдэг байна. Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын саг үргэлжын анхаралай ...ар манай хизаартүй үргэн ...ам орон дотор культурын эмхи ...анууд тоо томшогүй олон бо... Коммунистическэ общество ...уулжа байһан советскэ хүнүүд ...өтэй сагаа Культурын байшан... культурын болон амаралтын ...да, клубта, улаан буланда, ...иотекэдэ ашатай туһатайгаар ...ргэдэг болонхой.

...ультурын олон янзын эмхи зур...ууудай нэгэниинь хүдөөгэй клуб ...оно. Тэрэ хадаа мүнөө үеын со...кэ хүдөө тосхоной культурна ...айдалай ёһотой гуламтань бо...ой. Манай республикын һуу...газарнуудта 200 гаран хүдөө... клубууд хүдэлмэрилнэ. Тэндэ ...эжэлтэй болоһон хүдэлмэрилэг... олоороо ажалладаг.

...удөөгэй олон клубууд һонирхол...удха түгэлдэр хүдэлмэри кол...гуудай дунда ябуулжа, пар... организацинуудай хүтэлбэри ...тэдэнэй политическэ болон на... эрдэм шудалхадань, хүдөө ...ын түрүү дүй дүршэлтэй та...ахадань, искусство болон ли...турада хабаадалсахадань горь...он туһаламжа үзүүлдэг байна.

...анай республикын хүдөөгэй тү... клубууд ажалшадай дунда куль...о-гэгээрэлэй хүдэлмэрие бодо...жабайдалтай нягта холбоотой... ябуулжа, гол шухала зорилго... бэелүүлхэдэнь колхознигууд... МТС болон совхозой хүдэлмэри...ааэтэ туһална. Тиимэ түрүү ...уудай тоодо Байкало-Кударын ...агай Фофановско, Хэжэнгын ...агай Чесаныг, Мухаршэбэрэй ...агай Никольско, Подлопатинска ...буоад хүдөөгэй клубууд ороно.

...бэшье, манай республикын хү...гэй олохон клубууд өөһэдын... хүдэлмэрие колхозууд болон ...С-үүдэй бэелүүлжэ байһан зо...гонуудтай нягта холбоотойгоор ...улжа шададаггүй байна. Тиимэ... тэдэнэй хүдэлмэри хүнүүдые ...рхуулдатгүй юм. Ажалшад хү...гэй клубуудта мүнөө шанга ...тэ табидаг болоо. Гансал тан... болон кино харуулгаар өөһэдын... хүдэлмэрие хизаарладаг хү...гэй клубуудые, тэдэнэй үүсхэл... хүтэлбэрилэгшэдые колхозни..., албахаагшад, хүдөөгэй интел...енци манай редакцида эльгээһэн ...эгүүд соогоо эрид шангаар ...жэлдэг байна. Сэлэнгын, Кях..., Зэдын ба бусад аймагуудта ...м хүдөөгэй клубууд тон хан...агүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Эдэ ...буд үбэлэй сагта хүдэлмэрил... бэлэдхэл хээгүй байшоо. ...эолхэдэ, Сэлэнгын аймагай ...оной хүдөөгэй клуб түлеэ... дээрэһээ үнинэй хаагдашан... Теэд тус клубай хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа Сэлэнгын аймагай культурын таһагай юушье хэнгүй, харин һанаа амарханаар байдагынь гайхалтай байна. Кяхтын аймагай Субагтын хүдөөгэй клуб мүн лэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Иимэһээ колхознигууд сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргагүйдэнэ. Эндэ лекци, элидхэл уншагдадаггүй, газетэ, журнал болон бусад хэрэгтэй юумэнүүд байдаггүй, уранһайханай самодеятельностиин кружогууд ажалланагүй. Эдэ бүгэдэ дутагдалнууд аймагай культурын таһагта мэдээжэ юм. Теэд энэ клубай хүдэлмэрие һайжаруулха хэмжээ аймагай культурын таһаг абанагүй.

Зарим хүдөөгэй клубуудай хангалтагүй хүдэлмэриин нэгэ шалтагаан юуб гэхэдэ, эдэ эмхи зургаануудые даагшадаар, заримдаа эрдэм багатай, үүсхэлгүй, культурын хүдэлмэриин дүй дүршэлгүй хүнүүд томилогдодог. Иимэ ушарнууд Ториин, Зэдын ба бусад аймагуудта үзэгдэдэг. Республикын Культурын министерство, аймагай культурын таһагууд хүдөөгэй клубуудта хүдэлмэрилхэ таарамжатай зониие шэлэн олохо, тэдэндэ саг үргэлжэ туһаламжа үзүүлжэ байха ёһотой. Гансал политическэ һайн бэлэдхэлтэй, культура ехэтэй, үүсхэлтэй хүнүүдэй хүдөөгэй клубуудые эрхилбэлынь, хүдэлмэринь ажалшадай культурна эрилтые хүсэд хангажа шадаха байна.

Коммунистическэ партиин атуу ехэ сурталые эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлхэ, ажабайдалай культурна эрилтые гүйсэд хангаха, арадай ажахые улам саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы ажалшадые элсүүлхэ гэһэн тон шухала ба харюусалгатай зорилго хүдөөгэй клубуудай урда табигданхай. Партиин айкомууд болон аймтүйсэдкомууд культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай нэгэн болохо хүдөөгэй клубуудта анхаралаа хандуулжа, тэдэнэй хүдэлмэрие һайжаруулгада, тэрэ хүдэлмэрие арад зоной ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулха хэрэгтэ бодото туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Мүнөө үедэ республикымнай ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта алдарта партиингаа XX съездые ажалай шэнэ амжалтаар уттаха гэжэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн, тус съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Арадай ажахые хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XX съездын Директивэнүүдэй проект бүхы ажалшадые энэ тэмсэлдэ зоригжуулна. Тус Директивэнүүдэй проектээр хараалагдаһан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ үргэн олон ажалшадые элсүүлхэ хэрэгтэнь культурын эмхи зургаанууд партийна организацинуудта ехээр туһалха ёһотой.

Нүхэр Н. С. Хрущев Югославиин Арадай Федеративна Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Добривойе Видич гэгшэтэй уулзаба

...ухэр Н. С. Хрущев Югославиин Арадай Федеративна Республикын ... ба Бүрин эрхэтэ Посол Добривойе Видич гэгшэтэй januariin ... уулзажа хөөрэлдэбэ. (ТАСС).

...осковско областной партийна конференци

...ПСС-эй областной комитедэй ...он шалгалтын комиссиин тоосоо... элидхэлнүүд тушаа Московско ...астной XII партийна конференци ...рэ январиин 27-до үгэ хэлэлгэн ...бэ.

...артиин Дзержинскэ райкомой ...етарь нүхэр Никифоров, «Мос...уголь» комбинадай начальник ...р Субботин, Звенигородско райо... Калининай нэрэмжэтэ колхо... түрүүлэгшэ нүхэр Король, ...Р-эй арадай артист Нэлепп гэг... конференци дээрэ үгэ хэлэбэ.

...делегадууд өөһэдынгөө коллекти...вой амжалтанууд тухай, пар... XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэр... социалистическэ мүрысөөн ту... хэлэһэн, мүн хүдэлмэреэ ойрын үдэрнүүдтэ һайжаруулха тушаа дурадхалнуудые оруулһан байна.

Мүн тэрэшэлэн мандатна комиссиин элидхэл шагнагдаһан байна. Тус элидхэлые комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Подельщиков хэбэ.

Үдэшын заседаниин үедэ нүхэд К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов, Д. Т. Шепилов гэгшэдэй президиумдэ ерэжэ һуухадань делегадууд болон айлшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Январиин 28-да конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ юм.

(ТАСС).

...УРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ДҮРБЭДЭХИ ЗАРЛАЛАЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ХОЁРДОХИ СЕССИИН НЭЭГДЭХЭ ТУХАЙ

...урят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сесси үглөөдэр, ...варииин 30-да үглөөнэй 10 часта Соведүүдэй хоёрдохи байшангай ...зал соо нээгдэхэнь.

XIX областной партийна конференци

Үсэгэлдэр, Бурят-Монголой областной XIX партийна конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ. Партиин Железнодорожно райкомой секретарь, делегат нүхэр **Ножкин** үгэ хэлэбэ.

— Манай районой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэрие бэелүүлэн, валовой продукци үйлэдбэрилхэ 1955 оной гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ, — гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. — Иимэ амжалта хайшан гээд туйлагдааб гэхэдэ, районоймнай предприятинуудай коллективүүд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, үйлэдбэридөө түрүү технологи ба дүй дүршэл нэбтэрүүлхын түлөө тэмсэһэн байна. Мүнөө шэнэ табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые бэелүүлжэ эхилээд байхадаа, предприятинуудай партийна организацинууд КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэри соо табигдаһан эрилтэнүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна. Гэбэшье, предприятинуудай хүдэлмэридэ доторой арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэхэ ба ажалай бүтээсые саашадань дээшэлүүлхэ талаар ехэ дутагдалнууд бии.

Районой ажалшадые гэр байраар хантаха асуудалда анхарал багаар табигдана, тэдэнэй дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Эдэ дутагдалнуудые усадхахын түлөө КПСС-эй областной комитет ба республикын Министрнүүдэй Совет ёһотой оролдолго гарганагүй. Урид абтаһан шиидхэбэринүүдэй ямараар бэелүүлэгдэжэ байһаниинь муугаар шалгагдана. Үйлэдбэри дээрэ ажалай түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ тушаа үнгэрэгшэ оной октябрь һарада партиин обкомой бюро тусгаар тогтоол гаргаһан байгаа. Теэд тэрэ тогтоол муугаар бэелүүлэгдэнэ. Республикын Министрнүүдэй Совет промышленна предприятинуудай хүдэлмэрие һайжаруулхын түлөө һулаар тэмсэнэ.

Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, делегат нүхэр **Хадаловта** үгэ үгтэбэ. КПСС-эй областной комитедэй зарим хүтэлбэрилэгшэд колхозуудай эрхэ байдалтай хүсэд танилсангүйгөөр таарамжагүй элдэб захиралта үгэхэ ябадал гаргана. Партиин айком колхозно ажахые хүтэлбэрилгэдөө эрид хубилалта хээгүй байһаар. Республикын организацинууд болон эмхи зургаануудай харюусалгатай зарим хүтэлбэрилэгшэд колхоздо ерэхэдээ бодото туһаламжа үзүүлдэггүй байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

— Яахадаа бидэнэр үндэр ургаса абажа шаданагүйбибди? Энээнэй гол шалтагааниинь хадаа пар багаар бэлэдхэгдэнэ, — гэжэ Ново-Брянска МТС-эй агроном, делегат нүхэр **Метляев** хэлэнэ. — Сабшалангай талмайе үргэдхэжэ, үбһэ ехээр абаха арга боломжо Заиграйн аймагта бии байна. Энэ зорилтые бэелүүлхын тулада сабшалан боломоор газарнуудые бургааһа болон модо шулуунһаань сэбэрлэхэ хэрэгтэй.

Уһалууриин системые һайжаруулжа, тариянай болон сабшалангай газарые уһалха ябадал аймагаймнай колхозуудай шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Гэбэшье, бии байһан уһалууриин системэнүүд заһабарилагданагүй. Энэ талаар колхозуудта республикын Хүдөө ажахын министерство туһа хүргэхэ уялгатай. Гэхэтэй хамта, тус министерствын хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудалда анхаралаа багаар хандуулна.

Профсоюзуудай областной Соведэй түрүүлэгшэ, делегат нүхэр **Могнонов** үгэ хэлэхэдээ, профсоюзна организацинуудай хүдэлмэриин дутагдал тухай тогтобо. КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэрие бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө профсоюзна организацинууд ехэ хүдэлмэри хэхэ байна. Теэд республикынгаа промышленностиин бодото байдалые харахада дутагдалнууд тон олон. Ажалай эмхидхэлэй муу дээрэһээ леспромхозуудта, ПВЗ-дэ, Зэдын комбинат болон бусад предприятинуудта техникэ хүсэд ашаглагданагүй. Предприятинуудай жэгдэ бэшээр хүдэлмэрилдэг дээрэһээ элдэб яараха, тэбдэхэ ушар гарана. Тиин хүдэлмэришэд гээгдэлдэ ороһон графигаа хүсэлдүүлхын тулада сагһаа үлүүгээр хүдэлмэрилнэ.

Предприятинуудай гэр байрануудые заһабарилуулхын, хүдэлмэришэдэй ажалладаг газартань һайн эрхэ байдал байгуулхын тула профсоюзна организацинууд оролдолго гарганагүй гэжэ тэрэ хэлэбэ. Ажаһуудалай хэрэгсэлдэ һомологдоһон мүнгэ зөөри саг болзор соогоо гүйсэдөөр ашаглагданагүй. Олон МТС-үүдэй мастерскойнуудай муутаар заһабарилагдаһан дээрэһээ механизаторнууд утаатай, хүйтэн байра соо тракторнуудые заһабарина. Промышленна ехэнүүд предприятинуудта ажалайнгаа һүүлээр хүдэлмэришэдэй бэеэ угааха душ болон тусхай таһагууд түхеэрэгдээгүй. Партиин райкомууд эдэ дутуунуудые усадхалгадань профсоюзна организацинуудта туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

— Социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар парти, правительствынгаа табиһан асари ехэ зорилгонуудые манай колхозой гэшүүд амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадалаараа хүдэлмэрилжэ байна, — гэжэ Түнхэнэй аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, делегат нүхэр **Винтовкин** хэлэбэ. — Эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр ажаллажа байһан колхознигуудай бэеын элүүрые хамгаалха хэрэгтэ Элүүрые хамгаалгын министерство ямаршье анхарал табинагүй. Малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана.

Партиин уряагаар колхозой түрүүлэгшэнэр боложо ошоһон хүнүүдтэ республикын Хүдөө ажахын министерствын зүгһөө туһаламжа багаар үзүүлэгдэнэ. Мүнөө болотор манай колхоздо хүдөө ажахын нэгэшье мэргэжэлтэ эльгээгдээгүй байһаар.

Гахай үсхэбэрилгэ ба гахайн мяха ехээр абадаг болоһон тухайгаа Байкало-Кударын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой гахайн-товарна фермые даагша, делегат нүхэр **Черниговский** тодорхойгоор хэлэбэ. Тэрэнэй даажа байһан фермын гахайнуудай тоо толгой жэл ерэхэ бүри олошорно. Фермын хүдэлмэришэд гахай шахалгые зүбөөр эмхидхэжэ, үнгэрэгшэ жэлдэ 1950 онойхиһоо гахайн мяха хоёр дахин ехэ абаһан байна. Фермынхид гахай үсхэбэрилгөөр баян дүй дүршэлтэй болонхой. Жэшээнь, гахайшан нүхэр Черенцова эхэ гахай бүриһөө 13 поршоонхо абаһан байна. Саашань үгэ хэлэгшэ гахай үсхэбэрилгын ажалай дутагдалые шүүмжэлбэ. Үүлтэр һайнтай гахайнууд асарагданагүй, гахайн үбшэн дэлгэрнэ. Тэрэ үбшэнтэй ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд һулаар тэмсэнэ. Фермын коллектив партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаха зуураа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 15 центнер гахайн мяха абаха гэһэн уялга абаа.

КПСС-эй обкомой тоосоото элидхэлээр КПСС-эй Тарбагатайн айкомой Ехэ-Куналейн МТС-эй зонодохи секретарь, делегат нүхэр **Горин**, КПСС-эй Кяхтын айкомой секретарь, делегат нүхэр **Модогоев**, Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонишон, делегат нүхэр **Доржиева**, КПСС-эй обкомой секретарь, делегат нүхэр **Дубровский**, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ, делегат нүхэр **Болсохоев**, Эгэтын МТС-эй директор, делегат нүхэр **Танхасаев** болон бусад хамта 30 делегадууд үгэ хэлэбэ.

Конференциин гурбадахи асуудал — СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проект тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Д. С. Болсохоев элидхэл хэбэ. (Энэ асуудалаар элидхэл ба үгэ хэлэлгэн тухай манай газетэдэ хожом гараха).

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилбэ. КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр **Продайвода** түрүүн үгэ хэлээ. «Забайкаллес» комбинадай начальник нүхэр **Афанасенко**, НИИК-ын директор нүхэр **Цыдендамбаев**, Байкало-Кударын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Мезенин**, КПСС-эй Сэлэнгын айкомой секретарь нүхэр **Тихоненко**, КПСС-эй Пригороднэ райкомой секретарь нүхэр **Оглоблин**, Мухаршэбэрэй аймтүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Большаков**, Зэдын комбинадай директор нүхэр **Федотов**, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр **Егорова**, КПСС-эй Заиграйн айкомой секретарь нүхэр **Петров**, Тимлюйскэ заводой директор нүхэр **Шекуров** гэгшэд үгэ хэлээ. Энээгээр гурбадахи асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ дүүрэбэ.

Конференци мүнөөдэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ.

XIX областной партийна конференциин заседаниин зал соо. С. Доржиевай фото.

Варшавска хэлсээндэ хабаадагша гүрэнүүдэй Политическэ Консультативна Комитедэй заседани

ПРАГА, январиин 27. (ТАСС-эй тусхай корр.). 1955 оной майн 14-дэ баталагдаһан Варшавска хэлсээндэ хабаадагша гүрэнүүдэй Политическэ Консультативна Комитедэй заседани мүнөөдэр Чехословацка столицада нээгдээ. Комитет болбол тус хэлсээнтэй холбоотой асуудалнууд болон хамтын хэмжээ-ябуулгануудые хаража үзэхэ байна.

Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын байдаг Чирчинскэ байшангай ехэ зал соо үглөөнэй арбан часта Советскэ Союзай түлөөлэгшэд В. М. Молотов, Г. К. Жуков, Чехословакиин—А. Чепичка, В. Давид, Польшын — Ю. Циранкевич, К. Рокоссовский, Германска Демократическа Республикын—В. Ульбрихт, В. Штофот, Венгриин — А. Хегедюш, И. Бата, Румыниин — Киву Стойка, Л. Сэлэжан, Болгариин — Р. Дамянов, П. Панчевский ба Албаниин—М. Шеху, Б. Балуку, мүн тэрэшэлэн Варшавска хэлсээндэ хабаадагша гүрэнүүдээр томилогдоһон Нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал И. С. Конев, армиин генерал А. И. Антонов гэгшэд заседаниин столой саана һууринуудаа эзэлнэ.

Хитадай Арадай Республикаһаа ажаглагша боложо ерэһэн маршал Не Жун-чжэнь заседанида хабаадалсана. Заседаниин хүдэлмэреэ эхилхэһээ урид зал соо чехословацка болон гадаадын хэблэлэй түлөөлэгшэд, фотокорреспондентнүүд, кинооператорнууд оруулагдаһан байба.

Түрүүшын заседание Чехословацка премьер-министрын нэгэдэхи орлогшо А. Чепичка амаршалгын үгэ хэлэлгээр эхилбэ.

Удаань Албаниин Арадай Республикын түлөөлэгшэ Мехмет Шеху заседаниин түрүүлэгшээр байха гэжэ хэлсэгдэһэн байна.

Түрүүшын үдэрэй заседани тухай мэдээсэл

Варшавска хэлсээнтэй зохилдуулагдан байгуулагдаһан Политическэ Консультативна Комитедэй заседани Прагада, январиин 27-ной үглөөнэй 10 часта, Чехословацка Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын байшан соо нээгдэбэ.

Тус заседанида хабаадагшадые Чехословакиин арадай болон правительствын үмэнэһөө премьер-министрын нэгэдэхи орлогшо, национальна оборонын министр армиин генерал Алексей Чепичка халуунаар амаршалба.

Политическэ Консультативна Комитедэй энэ жэлдэ болохо заседанинуудта Албаниин Арадай Республикын түлөөлэгшэ түрүүлэгшээр байха гэжэ хэлсэбэ.

Түрүүлэгшээр һууһан—Албаниин Арадай Республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Мехмет Шеху гэгшын дурадхалаар иимэ хэлсэхэ зүйлнүүд баталагдаа:

1. Эмхидхэлэй асуудалнууд.
2. Варшавска хэлсээнтэй холбоотой асуудал болон хамтын хэмжээ-ябуулгануудые зүбшэн хэлсэлгэ.

Заседани дээрэ түрүүшын асуудалаар Политическэ Консультативна Комитедэй генеральна секретарь, генерал А. И. Антоновой мэдээсэл шагнагдажа, зохихо шиидхэбэринүүд абтаһан байна.

Түрүүшын заседаниин хэлсэхэ зүйлнүүдэй хоёрдохи асуудалаар Албаниин Арадай Республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Мехмет Шеху, Болгариин Арадай Республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Райко Дамянов, Венгерскэ Арадай Республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Андраш Хегедюш, Германска Демократическа Республикын министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр Вальтер Ульбрихт, Полышын Арадай Республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Юзеф Циранкевич болон Румынска Арадай Республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Киву Стойка гэгшэд үгэ хэлээ.

Политическэ Консультативна Комитедэй удаадахи заседани январиин 28-най үглөөнэй 10 часта эхилхэ.

Порккала-Удд территорие Финляндида Советскэ Союзай дамжуулан үгэһэн тухай Түгэсхэлэй Протоколдо гар табилга

ХЕЛЬСИНКИ, январиин 26. (ТАСС). Порккала-Удд территорие ба тэрээн дээрэхи зөөри хогшол Финляндида Советскэ Союзай дамжуулан үгэһэн тухай Түгэсхэлэй Протоколдо гар табилга мүнөөдэр СССР-һээ Финляндида байдаг Посольстводо болоо. Тэрээн дээрэ Финляндска Республикын Президент Паасикиви байлсаа.

Советскэ Союзай зүгһөө СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо М. Г. Первухин ба СССР-һээ Финляндида байдаг Посол В. З. Лебедёв протоколдо гар табяа.

Финляндска Республикын зүгһөө премьер-министр У. Кекконен ба гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Виролайнен протоколдо гар табяа.

Протоколдо гар табилгатай дашарамдуулан советско-финляндска хамтын коммюнике баталан абтаа.

Порккала-Удд территорие Финляндида Советскэ Союзай дамжуулан үгэһэн тухай протоколдо гар табилга тухай

ХЕЛЬСИНКИ, январиин 26. Порккала-Удд территорие ба тэрээн дээрэхи зөөри хогшолые Финляндида Советскэ Союзай дамжуулан үгэһэн тухай Түгэсхэлэй Протоколдо эндэ Финляндидахи СССР-эй Посольстводо гар табигдаа гэжэ мэдээсэгдээ һэн.

Энээнтэй дашарамдуулагдан советско-финляндска доро дурсагдаһан хамтын коммюнике баталан абтаһан байгаа.

КОММЮНИКЕ

1955 оной сентябриин 19-дэ Москвада баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор, тиихэдээ Финляндска Республикын ба Советскэ Союзай хоорондо тогтоогдоһон хани һайн харилсаае анхаралдаа абан, тэрэшэлэн Финляндиин интересүүдые, мүн хани барисаан, харилсан ажаллалга ба харилсан туһалалсалга тухай 1948 оной апрелиин 6-да баталагдаһан Договорой хоёр ороной хоорондохи харилсаа саашадань шууд бэхижүүлхэ арга нүхэсэл олгожо байһан тухай дээрэ дурсагдаһан договорой эхин хуби соо тэмдэглэгдэһэнийе хараадаа абан Советскэ Союз хадаа Порккала-Удд дээрэхи өөрынгөө далайн-сэрэгэй базые усадхаһан ба зэбсэттэ хүсэнүүдээ, тэрэшэлэн бусад хүнүүдые тэрэ территориһоо гаргаһан байна.

Энээн тухай Түгэсхэлэй Протоколдо Советскэ Союзай Хельсинкидэхи посольстводо январиин 26-да гар табигдаһан байгаа. Энэ ёһолол дээрэ республикын президент байлсаа. Эблэрэлгэ тухай 1944 оной сентябриин 19-дэ Москвада баталагдаһан Хэлсээнэй 8-дахи статьягай ба 1947 оной февралиин 10-да Парижда баталагдаһан Эбэй договорой 4-дэхи статьягай ёһоор арендээр абаһан Порккала-Удд территорие, тэрэшэлэн тэрээн дээрэхи зөөри хогшолые Финляндида Советскэ Союз дамжуулан үгэбэ.

Советскэ Союзай зүгһөө СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо М. Г. Первухин, СССР-һээ Финляндида байдаг Посол В. З. Лебедев протоколдо гар табяа.

Финляндска Республикын зүгһөө премьер-министр У. Кекконен ба гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Виролайнен протоколдо гар табяа.

Советскэ Союз хадаа тус территори дээрэ өөһэдынгөө бариһан гэр байрануудые, казарманууд болон складуудые Финляндиин правительствода түлөөһэгүйгөөр дамжуулан үгөө. Хамтадаа 675 байрын гэр, үйлэдбэриин ба бусад барилганууд, түмэр замай һалаа харгы, хамта дээрээ 41 километр утатай автомобильна гол ба һалаа харгынуудые, хамта дээрээ 850 шахуу метр утатай 9 пирс, портовой түхеэрэлгэнүүдые, электростанциин байшан, 1700 тонно шэнгэн түлишэ хадагалдаг газар, хамта дээрээ 145,7 километр утатай ехэ хүсэтэй ток дамжуулдаг линии үгэһэн зөөри хогшолойнь тоодо оролсоно.

Гадна, Порккала-Удд территори дээрэ мүнөө бии байһан бусад зөөринүүдые Финляндида Советскэ Союз мүн лэ дамжуулан үгөө.

Порккала-Удд территори дээрэхи зөөри хогшол байһан хэб зангаараа дамжуулан үгтөө.

Протоколдо гар табилгын үедэ: Советскэ талаһаа Советскэ Союзай Правительственна делегациин гэшүүд — СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Волков, Гадаадын хэрэгүүдэй министрын Нэгэдэхи Орлогшо А. А. Громыко, Советскэ Союзай Маршал А. М. Василевский байлсаа.

Финляндска талаһаа сеймын түрүүлэгшэ К.-А. Фагерхольм, правительствын гэшүүд: газартаряалангай министр В. Каллиокоски, социальна хэрэгүүдые эрхилхэ нэгэдэхи министр О. Пелтонен, социальна хэрэгүүдые эрхилхэ хоёрдохи министр г-жа Т. Лейво-Ларссон, оборонын министр Э. Скуг, зам харилсаанай ба ниитын хүдэлмэриин нэгэдэхи министр М. Миеттунен, финансын нэгэдэхи министр П. Терво, зам харилсаанай ба ниитын хүдэлмэриин хоёрдохи министр Х. Тиайнен, финансын хоёрдохи министр В. Веннамо, гэгээрэлэй министр г-жа К. Сааласти, юстициин министр В. Хенрикссон, дотоодын хэрэгүүдэй министр В. Кякеля байлсаа.

Протоколдо гар табигдаһанай һүүлээр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо М. Г. Первухин ба Финляндиин премьер-министр У. Кекконен үгэ хэлээ.

М. Г. ПЕРВУХИНАЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ господин президент!

Хүндэтэ господин премьер-министр!

Господинууд!

Порккала-Удд территорие ба тэрээн дээрэхи зөөри хогшолые Финляндида Советскэ Союзай дамжуулан үгэһэн тухай Түгэсхэлэй Протоколдо мэнэ һаяхан гар табигдаба. Тиигэжэ Порккала-Удд территорие далайн-сэрэгэй база болгон хэрэглэхэ эрхэһээ Советскэ Союзай арсаһан ба энэ территориһоо советскэ зэбсэттэ хүсэнүүдые гаргаха тухай СССР-эй ба Финляндиин хоорондо үнгэрэгшэ жэлэй сентябрьда Москвада баталагдаһан хэлсээн бэелүүлэгдэбэ. Манай оронуудай хоорондохи хани харилсаа бэхижүүлгэдэ ба уласхоорондын харилсаануудые бүгэдэ дээрэнь бэхижүүлгэдэ энэ шиидхэбэриин ехэ удхашанартай байһаниинь сохомтой.

Порккала территорие арендээр абаад байха эрхэһээ Советскэ Союзай болзорһоо урид арсаһан ябадал Советскэ правительствын ба Финляндиин правительствын хамтаараа оролдолго гаргажа, манай оронуудай бэе бэедээ этигэлсэдэг, болоһоной ба хани харилсаа тогтооһоной үрэ дүн мүн болоно.

Энээнтэй дашарамдуулан Финляндиин гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша президент господин Паасикивида, тэрэшэлэн премьер-министр господин Кекконендэ баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт. Тэдэнэй зүгһөө манай гүрэнүүдэй хоорондоо үгэеэ ойлголсохые ба хани барисаагаа бэхижүүлхые эрмэлзэлгые Советскэ правительство хододоо хүлеэн абадаг байгаа.

1948 оной апрелиин 6-да баталагдаһан хани барисаан, харилсан ажаллалга ба харилсан туһалалсалга тухай Договор манай гүрэнүүдэй хоорондо һайн харилсаа хүгжөөлгэдэ шухала үүргэ дүүргэээ. Энэ Договор хадаа СССР-эй ба Финляндиин хоорондохи хани һайн ба хүршэ ёһоной харилсаа тогтоохо үндэһэ һуури табижа үгэһэн байна, тиихэдэ 1955 оной сентябрьда Договорой хүсэндөө байха болзорые 20 жэлээр һунаалга хоёр ороной хоорондо эдэ харилсаануудые саашадань бэхижүүлхэ талаар үргэн ехэ холын хараа нээжэ үгөө.

Порккала территорие хэрэглэхэ эрхэһээ СССР-эй арсаһан ба энэ территориһоо советскэ зэбсэттэ хүсэнүүдые гаргаха тухай советскэ правительствын шиидхэбэри уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулгада шэглүүлэгдэһэн шухала хэмжээ-ябуулга болоно. Энэ шиидхэбэри хадаа СССР-эй эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые шууд сэхээр ябуулдаг байһые эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ. Бусад гүрэнүүдэй территори дээрэ мүнөө Советскэ Союзай сэрэгэй базануудгүй байһаниинь мэдээжэ болонхой. Нэгэ гүрэнэй ондоо гүрэнэй территори дээрэ сэрэгэй базатай байлга арадуудай хоорондоо үнэхөөрөөл бата бэхеэр этигэлсэн, амгалан ёһоор харилсан ажаллалгада һаад ушаруулангүй байжа шадахагүй гэжэ Советскэ правительство тоолоно.

Советскэ Союзай ба Финляндска Республикын хоорондо тогтоһон хани ёһоной харилсаан манай арадуудай национальна интересүүдтэй зохилдохоһоо гадна, Европодо эб найрамдал сахиха хэрэгтэ шухала туһа нэмэри болоно.

Нягта һайнаар харилсан ажаллахые советскэ ба финскэ арадуудай үнэн зүрхэнһөө хүсөөд байгаа сагта манай гүрэнүүдэй хоорондохи һайн харилсаае саашадань бэхижүүлгэдэ хэншье һаад ушаруулжа шадахагүй гэжэ сэхэ хэлэжэ болохо байна.

Советскэ арад хадаа финскэ арадта ехэ талархалтайгаар хандадаг, финскэ республикын бэеэ даанхай байдалые хүндэлдэг юм.

Жэшээлхэдэ, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин болоһоной һүүлээр уданшьегүй, 1917 оной декабриин 31-дэ, Финляндиин бэеэ даанхай гүрэн болоһые мэдэрхэ тухай Советскэ правительство шиидхэбэри гаргаһаниинь мэдээжэ.

Порккала территорие Финляндида Советскэ Союзай дамжуулан үгэһэн тухай Түгэсхэлэй Протоколдо гар табилгые һайшааха зуураа, энэ ушар Советскэ Союзай ба Финляндска Республикын хоорондохи хани барисаан ба харилсан ажаллалгые бүри ехээр бэхижүүлхэ гэжэ найдажа байһанаа элишэлэн мэдүүлхыемни зүбшөөгыт.

Советскэ Союзай ба Финляндиин арадуудай хэтэ мүнхын хани барисаан мандаха болтогой!

Премьер-министр КЕККОНЕНЭЙ хэлэһэн үгэ

Господин президент!

Господин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо!

Господинууд!

Мүнөө баталагдаад байһан гүрэнэй акт хадаа Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондо хани ёһоной политика ябуулгын тон шухала туйлалтань болоно. Богонихон болзор соо тус политика ябуулгын ямар ехэ үрэтэй байһые энэ ушар эли тодоор харуулжа үгэнэ. Энэ тон һайн туйлалта хадаа манай ябуулжа байһан политикые саашадаа үнэн сэхээр ба наринаар сахиха ябадалда бидэнийе зоригжуулна.

Та, господин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо үгэ хэлэхэдээ, манай оронуудай хоорондохи һайн харилсаан манай арадуудай национальна интересүүдтэй зохилдоно гэжэ тэмдэглээт. Бидэнэр Танай хэлэһэн үгые ехэ һайшаалтайгаар шагнаабди. Үнэхөөрөөшье, Порккала тухай хэлсээнэй баталагдаһантай дашарамдуулан бидэнэр эндэ, Финляндида, Порккала территорие бусаалга национальна шухала удхашанартай гэжэ онсо тэмдэглэһэн байгаабди. Иимээр хандаһамнай хүсэд ойлгосотой. Юундэб гэхэдэ, Порккаладахи сэрэгэй база манай ороной столицаһаа 18 километрын газарта байдаг юм. База болгохын тулада арендээр үгтэһэн энэ территорие Финляндска гүрэнэй составта бусаажа үгэхэ ябадалда хүргэһэн политика хадаа национальна талаар ехэ удха шанартай политика байгаа гэжэ онсо тэмдэглэһэн байнабди. Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондо бэелүүлэгдэдэг политика ямаршье нүлөө энээндэ үзүүлээгүй, энэ ушар уласхоорондын харилсаануудай хүгжэлтэһөө уламжалан болоо гэжэ зарим талаһаа бидэндэ мэдүүлхэдэнь, эдэ баталамжануудые бидэнэр буруушааһан байгаабди.

Хүршэ һайн харилсаатай байха политика, хани барисаан ба харилсан туһалалсалга тухай 1948 ондо баталагдаһан Договор, тэрэнийе үнэн сэхээр сахилга хадаа мүнөө бодото хэрэг дээрэ бэелүүлэгдэн һайн үрэ дүн туйлаха ябадалда үндэһэ һуури боложо үгөө гэжэ бидэнэр мэдэнэбди. Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондохи хани барисаан бэе бэедээ этигэлсэлгэдэ ба бэе бэеэ хүндэлэлсэлгэдэ, хоёр талынгаа национальна интересүүдые хүндэлэлсэлгэдэ үндэһэлдэг байна. Энэ хадаа хүдэлэшэгүй үндэһэ һуури болоно, тэрэнийе ямаршье хүсэн һуларуулжа шадахагүй.

Минии дээрэ хэлэһэнһээ хаража үзэхэдэ, Порккала тухай хэлсээн манай национальна интересүүдтэй зохилдоно гэжэ бидэнэй тоолодог байһые ойлгожо ядахаар бэшэ байна. Зүгөөр, энэ асуудалай уласхоорондын хүгжэлтэдэ нүлөөлхэ байһые бидэнэр мэдэнэгүйбди гэхэ болоо һаамнай буруу болохо байна. Порккала территорие сэрэгэй база болгон хэрэглэхэ эрхэһээ арсаха ба энэ территори дээрэһээ зэбсэгтэ хүсэнүүдээ гаргаха тухай Советскэ Союзай правительствын шиидхэбэри хадаа уласхоорондын байдалай һайжаржа байһанай гэршэ ба түгшүүрилые саашадань һуларуулха арга мүн болоно. Манай һанамжын ёһоор Порккала тухай хэлсээн хадаа арадуудай хоорондоо амгалан ёһоор харилсан ажаллахын тулада зам нээжэ үгэхэ байна.

Хани халуун үгэ хэлэһэнэйтнай түлөө Танда, господин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо, баясхалан хүргэхэ зуураа, энээнтэй дашарамдуулан Түгэсхэлэй Протокол баталалгын баярай ёһололдо правительственна хүндэтэй делегациие эльгээжэ анхарал хандуулһанайнь түлөө Советскэ правительствода баясхалан хүргэжэ байһанаа элишэлэн мэдүүлнэб, Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондохи харилсан ажаллалга тон һайн хүсэл эрмэлзэлгэтэйгээр бэелүүлэгдэнэ.

☆ ☆

Харьков. Кировэй нэрэмжэ[...] бинна заводой токарь, Укр[...] ССР-эй Верховно Соведэй [...] Сталинска шангай лауреа[...] Дрокин, токарно-центровой [...] гуудые улам нарижуулан ш[...] Энэнь детальнүүдые мүлихэ [...] 5—7 дахин хороогоо. Мүн [...] 600 процент хүрэтэр д[...] арга олгоһон байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь В. Д[...]кин Молотовой нэрэмжэтэ М[...]ско энергетическэ институтай [...]ло-электрическэ факультедэй 3 курсын студентнүүд-практи[...] валнуудые түргэнөөр точи[...] арга методүүдтэй танилсуулжа[...]на.

ТАСС-эй фотохро[...]

☆ ☆ ☆

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэ[...] проектые зүбшэн хэлсэнэбди

Эдэ үдэрнүүдтэ манай Хэжэнгын аймагай колхозууд, МТС-үүд, предприятинууд болон эмхи зургаануудаар ажалшадай суглаанууд боложо, партиин XX съездын Директивэнүүдэй проектые угаа ехэ эдэбхи хэшээлтэйгээр зүбшэн хэлсэжэ байна.

Аймагай ажалшад партиин хараалһан агууехэ программые һайшаан дэмжэхэтээ хамта амгалан ажалаа улам бүри эршэдхэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абана.

Директивэнүүдэй проектые зүбшэхэ зуураа Хэжэнгын МТС-эй механизаторнууд партиин XX съездын нээгдэтэр трактор, машинануудай заһабарилгые бүримүһэн дүүргэхэ, ерэхэ зундаа үбһэ хуряалгын, тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие 45 процентээр механизацилха гэхэ мэтээр тобшо тодорхой уялгануудые абаба. Зарим механизаторнууд бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байха юм. Тус МТС-эй тракторист Лушан Шойдоров «ДТ-54» трактораар сёзон соо 2000 гектар зөөлэн хахалалга хэхэ, Чесаных МТС-эй комбайнер Гомбо Жигжитов комбайн заһабарилга дээрэ үдэрэй нормые 150 процент дүүргэхэ, тиихэдэ ерэхэ жэлэй таряа хуряалгын түсэбые 7—8 үдэр соо дүүргэхэ гэһэн уялгануудые абабад.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо хамтын суглаан боложо, зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин гаргаһан Директивэнүүдэй проектые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Съездын нээгдэтэр үбэлэй үедэ бэелүүлэгдэхэ ёһотой агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэхэ, тиихэдэ малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ хэмжээнүүдые абаха гэжэ колхознигууд нэгэн дуугаар шиидхэжэ, мүнөө ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байнхай.

Колхозой малшадай дунда энэ Директивэнүүд ехээр һайшаагдажа, һаалишадай шэн зоригые бадаруулба. Һаалишан нүхэр Цыпилма Чимытова партиин табиһан программые һайшаажа, суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, иимэ уялга абаба: «Би һү һаалгаар намда үгтэһэн январь һарын түсэбые 220 процент дүүргээд, февраль һарын түсэбые — XX съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр сүм дүүргэхэб...», — гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Мүн һаалишад Юмжид Д[...] болон бусад дээшэлүүлэгдэ[...] гануудые абаад, тэрэ уялга[...] мүнөө нэрэтэй солотойгоор [...]жэ байна.

Барилгын бригадынхид [...]шынгээ социалистическэ [...]нуудта нэмэжэ, «Бахлайта[...] газарта томодхогдоһон гүүрт[...]ра бариха материалнуудые [...]жэ оруулха, малшадай бай[...] бариха, мүн эхин һургуули[...] ба 20 үхибүүдэй байха интер[...]рижа дүүргэхэ уялга абаад, [...] хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ эх[...]

Съездын хүндэлэлдэ Лени[...]рэмжэтэ колхозойхид соци[...]ческэ мүрысөө үргэнөөр дэл[...]бэ. Малай тэжээлэй бата бэ[...] байгуулха зорилгоор намаг [...] хүдэлмэри ябуулагдажа бай[...] хэдэ мал ба тарянажалай [...] ехэтэй хүдэлмэринүүдые ме[...]цилхын тула 75 киловатт [...] электростанци барижа, аша[...]ла оруулха уялга абаад, мү[...] хэн бэлэдхэл хэжэ байна.

Ц. Балд[...]
КПСС-эй Хэжэнгын а[...] сек[...]

Ехэ хүдэлмэриин түсэб

ПЕТРОПАВЛОВКА. Зэдын аймагай ажалшад арадай ажахые хүгжөөхэ 6-дахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проектые халуунаар угтаба. Мүнөө хаа хаанагүй колхознигуудай болон механизаторнуудай хамтын суглаанууд үнгэргэгдэжэ, ажахыгаа саашадань хүгжөөхэ арга боломжонуудаа элирүүлнэ. Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэл — 1956 ондо аймагай ажахы нилээд хүгжэхэ байна.

1956 ондо үнеэнһээ һү һаалга 1955 онойхиһоо 140 тонноор ехэ болохо байна. Тиихэдэ, Кировэй, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозуудта үнеэн бүриһөө 1400 литр һүн һаагдахаар хараалагдана.

Тарянай ажахы аймаг соо саашадаа хүгжэхэ юм. 1956 ондо орооһо тарянай валовой суглуулбари 1955 онойхиһоо 100 мянган центнерээр гэхэ гү, али 40 процент ехээр абтаха юм. Тиихын тула энэ жэлдэ тарилгын талмай үргэдхэгдэхэ байна.

Мүн 1956 ондо Боргойн совхоздо электростанци баригдажа, Сталинай, Маленковой, Дзержинскын, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудые электрын хүсөөр хангаха юм. Гадна, айма[...] 1955 ондо хонидой байха 22 [...] үхэрэй 11 байра, тугалну[...] байра, тарянай 11 склад, [...]ган тонно силос багтаха хэ[...]рилганууд, малшадай бай[...] шэнэ гэр баригдаха байна.

Барилгануудые саг болзор[...] дүүргэхын тула мүнөө бэл[...] ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ б[...] Аймагай колхозууд 22 мян[...]бометр модо, 15 мянган к[...] шулуу бэлэдхээд байна. Энэ [...]мэридэ механизаторнууд ех[...] дүүргэнэ.

Н. Цыбенов манай [...]

Шэнэ уялгануудые абана

Партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, Селендумын МТС-эй механизаторнууд нилээд һайн амжалта туйлаа. 1955 оной дүрбэдэхи кварталда трактор болон хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Социалистическэ мүрысөөндэ нүхэд Норбоевай, Нуриевай, Волосатовай, Санжиевай даадаг узелнүүд шалгарна. Тиихэдэ, механизаторнууд нүхэд Ванчиков, Протопопов, Чойжинимаева гэгшэд эрхим амжалта туйлана.

Манай механизаторнууд партиин XX съездын Директивэнүүдэй проекттэй танилсаад байхадаа, ажал хүдэлмэреэ улам бүри һайжаруулхые оролдоно. МТС-эй коллектив арга боломжонуудаа хаража үзөөд, социалистическэ шэнэ уялга абаба. Механизаторнууд трактор болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгые февралиин 1 болотор дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ. Мүн хуряалгын машинануудай заһабарилга хабарай тарилгын урда тээ дүүргэгдэхэ байна.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриие һаадгүйгөөр ябуулхын тулада бүхы механизаторнуудаа шухала хэрэгсэлнүүдээр хангаха, хүсэд хүрэхэ запасной частьнуудые бэлэдхэхээр шиидхэгдэбэ. Гадна, манай МТС-эй дирекци болон парторганизаци механизаторнуудай һуралсал эмхидхэхэ түсэб табинхай.

А. Бордонов, Селендумын МТС-эй парторганизациин секретарь.

***

КУРУМКАН, (Телефоноор абтаба). СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 6-дахи табанжэлэй Директивэнүүдэй проектые холы[...] Курумканай аймагай а[...] баяртайгаар угтаба.

Аймагай колхозуудай па[...]низацинуудай агитаторнууда[...] минар үнгэргэгдэбэ. Семин[...]рэ агитаторнууд Директ[...]дэй проектые арад зондо [...] тайлбарилан ойлгуулха [...] нуудаа зүбшэн хэлсэбэ. [...] агитаторнууд участогуудта [...]хай. Тэдэнэр Директив[...] проектые ажалшадта ойлгу[...]

Аймагай колхознигууд Д[...]вэнүүдэй проектые зүбшэн [...] зуураа, малай үбэлжэлгые э[...]гээр үнгэргэхэ ба хабарай [...]гада бэлэдхэлэй хүдэлмэри[...] тиин XX съездын эхилтэр д[...]гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уя[...]дые абана.

О. Раднаев, манай [...]

Коммунистнууд малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ[...]

Ажахын үнгэрһэн жэлдэ ниитын малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз нилээд ехэ амжалта туйлаа. Илангаяа һү һаалга ехээр дээшэлһэн байха юм. Жэшээнь, энэ колхозой эрхим һаалишад нүхэд М. Игумнова, Е. Слепченова, С. Ануфриева, Е. Семенова гэгшэд үнеэн бүриһөө 900—1150 литр һү һааһан байна.

Колхозой партийна организаци (секретариинь нүхэр Нечаев) партийна суглаан болон бюрогой заседанинууд дээрэ малажалай шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, энэ хэрэгтэ ехэхэн анхаралаа хандуулна. Колхозой олохон коммунистнууд малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг юм. Малшадай культурна эрилтэнүүдые хангаха, тэдэнэй дунда политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэ партийна эхин организаци ехэхэн үүсхэл оролдолго гаргадаг. Малай фермэ, гүүртэнүүдтэ радио, нүүдэл библиотечкэнүүд бии болгогдоо. Тэндэ шэнэ газетэ, журналнууд хододоо байдаг. Һүүлэй үедэ малшадай дунда лекци, хөөрэлдөөнүүд олоор үнгэргэгдэдэг болоо.

Гадна, тус партийна ор[...] малай үбэлжэлгые һайнаар [...]гэхын тулада малшадай дунд[...]листическэ мүрысөө үргэнөөр [...]рүүлнэ. Тэрэнэй ашаар 195[...] октябрь, ноябрь, декабрь һа[...]та һү һаалга нёдондо жэлэйх[...] ходоо 2 дахин дээшэлһэн бай[...] Тиихэдэ эрхим һаалишад [...] Слепченова, Собашкинова, И[...]ва, Сметанина гэгшэд даажа [...] үнеэн бүриһөө 1400 литр һү [...]гэһэн шэнэ уялга абабад.

Г. О[...]

ТЕЛИИНГЭЭ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ АРГА БОЛОМЖОНУУДЫЕ ЭЛИРҮҮЛНЭ

Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой тоосоото-hунгуулиин суглаанhaa)

...дин талада түбхинэhэн ...нэрэмжэтэ колхоз хүг...хытай, Яруунын аймаг ... баян колхозуудай нэ...й. Энэ колхозой 30 мян... гектар газарынь ой мо...шэмэтэй hайн үбhэ но...р элбэг, бэлшээри саб...ехэ. Мүнөө Хангирай, Маарагтын үргэн ехэ та...олхозой мал hүрэт үбэл... Алуунhа мал харууhал...эл ехэтэй болоhон мал...ын юм. Колхозой олон ...ажахын гол хүдэлмэри...ын, механизмын хүсөөр ...ложо байна. Колхозой ...жэлhээ жэлдэ ургана. ...хые хүгжөөхэ тушаа ...нтябрьска Пленумэй тог...hанhaa хойшо колхоз ...жэлhээ жэлдэ хүгжөөн ...олхозойнь олзо доход ...энэй ехэнхи хубинь нии...алhаа ороно. Колхозой ... хүтжэхэтэй хамта кол... ажабайдал улам hайжа...

...колхозингуудай тоосоото ...ложо, үнгэрhэн жэлэйн...ые зүбшэн хэлсэбэ. Пар...тэй январска Пленумэй ...ин үндэhөөр ниитынгээ ...нгаяа малажалые хүг...жээхээр хараалhан хэм...нуудаа бодото дээрэнь ...байhан тухайтаа зүбшэн ...ун ажал хүдэлмэри дээ...далнуудаа, арга болом...элирүүлбэ. Табанжэлэй ...аа партиин XX съездын ...үүдэй проекттэй танил...ки колхозингууд ажахы...нь хүгжөөхын түлөө бүри ...эри хэхэ, үүсхэл ехэтэй...аха байhан тухайтаа сут...ээ хэлсэбэ.

...таба — зургаан жэл соо ...а гол продуктнуудые ... — 2,5 дахин ехэ болгохо ...ртиин ЦК-гэй январска ...тоггоолой гарахада, Эгэ...знигууд халуунаар дэм...ынние бодото дээрэнь ... хэмжээ-ябуулгануудые ...байна. Тэрэ гэhээр эгсэ ...ө. Үнгэрэгшэ жэлдэ эн...нигуудай хэhэн хүдэл...гүүдые хаража үзэхэдөө, ...ажахын гол hалбари бо...жалые хүгжөөхын, ашаг ...эшэлүүлхын түлөө орол...р ажаллаа гэжэ тэмдэг...на.

... ажахын үмэнэ парти, ...тын табиhан зорилгые ...бэелүүлхые эрмэлзэн, ма...овой гэшүүд артелиингээ ...хүгжөөхын, тэрэ тоодо ма...шэмэ дээшэлүүлхын тү...элнүүдэйхиhээ бүри элдэб...ажаллажа, зарим тэды ...туйлаа, — гэжэ тоосоото ...ооргоо колхозой түрүүлэг... Банзарон хэлэнэ. — Кол... ажахын гол hалбари бо...ажалые хүгжөөхэ, ашаг ... дээшэлүүлхэ, юрэнхыдөө ...эрхилхэ хэрэгые hайжа...аар нилээдгүй ехэ хүдэл...эжэ, амжалта туйлагдаа. ...дэ, 1954 ондо үнеэн бүри...доол 480 литр hүн hаагда...үриин газарай 100 гектар ...1,2 центнер hүн абтаhан...а, үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн ... 1011 литр hүн hаагдажа, ... газарай 100 гектар ...8,8 центнер hүн абтаа. ...урда жэлэйхидэ орходоо ...нгэрэгшэ жэлдэ хоёр дахин ...hан байна. Колхозой тү...ишад Мэдэгма Чимитова ...р, Цыремжит Рабданова, ...мбаева, Янжиб Батуева, ...азарова, Ж. Очирова, Д. ... тэгшэд 1842—1033 литр ...бүриhөө hааган. Ажалдаа ...а хэрэглэжэ, малайнгаа ха...элдээлүүлгые hайжаруул...аар эдэнэр иимэ амжалта ...Эдэнэй жэлшээгээр ажалла...аалгаяа дээшэлүүлжэ бай...ишад колхоздо олошороо.

...үүриин газарай 100 ... бүхэндэ абтаhан hүн (центнерээр)

Колхозой хонин hүрэг олошоржо, ноохо хайшалалга hураггүй дээшэлээ. Тингэжэ колхоз нёдондо гүрэндөө 185 центнер ноохо тушаажа, түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Хэрбээ 1954 ондо хонин бүриhөө арайхан гэжэ 2 килограмм ноохо хайшалжа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ центнер хүрэхэгүй ноохо абаhан байгаа hаа, үнгэрэгшэ жэлдэ хонин бүриhөө дунда зэргээр 2,5 килограмм ноохо хайшалжа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 112 килограмм ноохо абаба. Энээнэй ашаар урда жэлэйхидэ орходоо ноохонhоо 159.537 түхэриг олзо ехээр абтаhан байна. Энэ хадаа колхозой хонишодой шэн габьяата ажалаар туйлагдаа. Колхозой түрүү хонишон Дулмажап Михеевагай отарын хонишод 468 хонин ой тус бүриhөө дунда зэргээр 3,9 килограмм нарин ба нарибтар ноохо хайшалаа. Энэ отарын нарин ноохотой хонин бүхэнэй ноохонhоо 104 түхэригэй олзо доход абтаhан байна. Мүн хонишод Цыдыпова, Цыренжапов, Цыбикова болон бусадай отарын хонин бүхэнhөө 3—3,8 килограмм ноохон хайшалагдаа. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ урда жэлэйхиhээ 2,5 центнер ехэ мяха колхоз абаhан байна.

— Гэбэшье, хараалhан хэмжээ-ябуулгануудайнгаа ёhоор малайнгаа тоо толгойе олошоруулжа шадаагүйбди. Хэрбээ түсэбэй ёhоор малайнгаа тоо толгойе олошоруулжа шадаа hаа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ hү, ноохо, мяха бүри ехээр абаха hэмди, — гэжэ элидхэлшэ ба үгэ хэлэhэн колхозингууд тэмдэглэбэ. Энэ колхозой тарянажал малажал хоёрой дүнгүүд тад ондоо байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ ороохо тарянай ургаса муу байжа, малажал хүгжөөлгые хойшо татаа. Нёдондо адуу малай, илангаяа эбэртэ бодо малай тоо олошоруулагдаагүй, харин 26 процентээр хороhон байна.

Гэхэтэй хамта колхоз нёдондо малайнгаа ашаг шэмые хоёр дахин шахуу дээшэлүүлжэ, мүнгэн олзо доход ехээр абаа.

Малажалай гол продуктнуудые нёдондо хоёр дахин ехээр абаhан ушар юу харуулнаб гэхэдэ, эндэхи колхозингууд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тоггоолой ёhоор баталhан хэмжээ-ябуулгануудаа таба — зургаан жэл соо бэшэ, харин ойрын хоёр — гурбан жэл соо дүүргэхэ гүйсэд арга боломжотой байна. Зүгөөр арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй гэжэ суглаан дээрэ үгэ хэлэhэн колхозингууд тэмдэглээ.

Үнгэрhэн жэлдэ колхозингуудай ажалай бүтээсэ нилээдгүй дээшэлhэн байна. Энэ юун дээрэhээ харагданаб гэхэдэ, хэрбээ урзанда жэлдэ колхозник бүхэн дунда зэргээр 520 ажалта үдэр олоhон байгаа hаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 548 ажалта үдэр олобо.

шарно-базова аргаар түлжүүлэгдэнэгүй. Тиихэдэ шэлэмэл хусануудые хэрэглэжэ, эхэ хонидые искусственнаар ороондо оруулха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Хонид наhа наhаараа, ноохонойнгоо шанараар, ноохонойнгоо үнгэ зүhөөр хүсэд илгагданагүй.

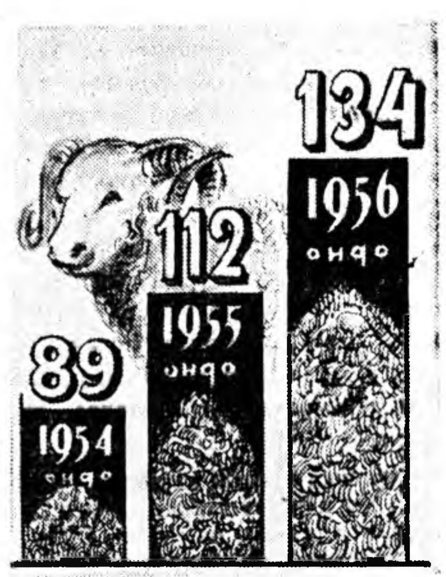
Хэрбээ ойрын сагта хонидоо бултыень нарин ба нарибтар ноохотой болгожо шадаа hаа, колхоз ганса ноохо тушаалгаhаа ородог олзо доходоо хоёр дахин ехэдхэхэ аргатай. Саашадаа хонидойнгоо үүлтэр hайжаруулха хэрэгтэ колхозой мэргэжэлтэд болон хонишод онсо анхаралаа хандуулха ёhотой гэжэ колхозингууд тоолоно.

Тэжээл ехээр бэлэдхэдэг болоогүй сагтаа малажалые, тэрэ тоодо хонин үсхэбэрилгые амжалтатайгаар хүгжөөхын аргагүй. Энэ асуудалда колхозой правлени шухала анхаралаа хандуулдаг болохо ёhотой. Мүн тэрэшэлэн ойрын жэлнүүдтэ ниитын малые типовой hайн байрануудаар хангаха хэрэгтэй.

Колхозингууд үнгэрэгшэ жэлдэ hү, ноохо болон мяха ехээр абадаг болохо хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулаа. Тингэжэ, hү ноохо, мяха абалгын үнэ сэн нилээд химдараа гэхэ гү, али ажал багаар гаргашалагдадаг болоhон байна. Хэрбээ урзанда эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ центнер hү абахын тула мүнгэндэ оруулхада 347,8 түхэриг, центнер ноохо абахын тула 82,8 түхэриг гаргашалагдаhан байгаа hаа, 1955 ондо центнер hү абахын тула 169,6 түхэриг, центнер ноохо абахын тула 58,4 түхэриг гаргашалагдаа. Энэ ушар юу харуулнаб гэхэдэ, hү ноохо, мяха абалгада ажал багаар гаргашалагдадаг боложо байна. Энэ ямар аргаар туйлагданаб гэхэдэ, тон түрүүндэ, ажалай эмхидхэл hайжаруулагдаа, тоо бүридхэл hайнаар табигдаа. Саашадаашье ажал багатайгаар hү, ноохо, мяха абадаг болохо хэрэгтэ шухала анхарал хандуулха, малажалда механизаци болон электрификаци үргэнөөр хэрэглэжэ, малажалай продукциин өөрын үные ехээр химдаруулха шухала.

Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ абтаhан ноохон

(*килограммаар*)

Ороохо тарянай ургаса дээшэлүүлхын түлөө тэмсэхэ

Ороохо тарянай баян ургаса хуряадаг болоо hаа, эндэхи колхозингууд ниитынгээ бүхы ажахые эрид түргэнөөр хүгжөөхэ hэн. Энэ колхоз тарилгынгаа талмайе жэл бүри үргэдхэжэ байбашье, хүдөө ажахын культурануудай муу ургаса хуряана. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ ороохото культурануудай гектар бүриhөө 8 центнер хүрэтэр ургаса хуряадаг байгаа hаа, үнгэрэгшэ жэлдэ оройдоо 3,9 центнер ургаса абаа. Тингэжэ колхоз ороохо таряа хуряаха түсэбөө оройдоол 50 процент дүүргээ. Энээнhээ боложо, колхоз урдань гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэ 2—3 килограмм ороохо хубаадаг байhан аад, мүнөө жэлдэ оройдоол нэгэ килограмм хубаагаа.

Тарянай ургасын бага байhан шалтаганиие элирүүлжэ үгэ хэлэhэн хүнүүд колхозой правлениин ба Эгэтын МТС-эй хүдэлмэриие шүүмжэлээ. МТС-эй техникын заhабари муутай байдаг дээрэhээ хабарай тарилга унжагайруулагдана гэжэ тэдэнэр хэлэбэ. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ МТС-эй сеялкэнүүд эбдэржэ, нэгэ үдэр соо тарилга хэгдэхэ полинууд хоёр-гурбан үдэр соо таригдадаг байгаа. Теэд механизаторнууд хэhэн ажалайнгаа шанарай түлөө тэмсэдэггүй, тоо, гектарай түлөө тэмсэдэг байна. МТС-эй дирекци болон мэргэжэлтэд механизаторнуудта шанга эрилтэ табинагүй, шанар муутай хүдэлмэритэйнь эбсэнэ. Мүн тэдэнэй хэhэн хүдэлмэриие колхоз hайнаар шалгангүй тушаажа абадаг. Ургасын хойноhоо харууhан муугаар эмхидхэгдэнэ, хуряалгын хүдэлмэри ехээр удаашруулагдана. Үнгэрэгшэ намар ургаса хуряалга аяар hара хахад соо шахуу үргэлжэлөө. Тингэжэ түрүүшын үдэрнүүдтэ гектар бүриhөө 5—6 центнер ургаса абтажа байhан газарта оройшог тээ болоходоо 3—4 центнер абтадаг болоо hэн, гэжэ тарянажалай бригадын бригадир нүхэр Шойжоев, колхозингууд Эрдынеев, Гуржапов болон бусад хэлээ.

Ороохо тарянай ургаса дээшэлүүлхэ тон шухала арга нүхэсэл—агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд тон муугаар үнгэргэгдэнэ гэжэ үгэ хэлэhэн колхозингууд онсо тэмдэглээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ нэгэшье гектар газарта саhан тогтоогдоогүй. Наг шэбхэ поли дээрэ тон багаар гаргагдаhан, нэгэшье центнер минеральна үтэгжүүлгэ хэгдээгүй байгаа. Газар элдүүрилгын түрүү арганууд хэрэглэгдэнэгүй, ажалай новатор Т. С. Мальцевай заабаряар газар элдүүрилхэ арга хэрэглэгдэнэгүй.

Колхозой тарянажалай тон муугаар эрхилэгдэдэг байhанай гол шалтагаан элирүүлхэ зуураа, үгэ хэлэhэн колхозингууд МТС-эй зүгhөө техническэ туhаламжа тон муугаар үзүүлэгдэнэ гэжэ тэмдэглэбэ. Харин МТС-эй зүгhөө ерэжэ, тоосоо хэhэн главна агроном нүхэр Бурдонов ороохо тарянай ургасын бага байhанай шалтагаануудые элирүүлжэ, энэ хэрэгтэ МТС колхоз хоёрой хүдэлмэриин ехэхэн дутагдалнуудые шүүмжэлэн харуулхын, саашадаа хэгдэхэ хүдэлмэри тухай хэлэхын орондо энэ тэрэ хэмжээ-ябуулгануудай дүүрэhэн, дүүрээгүй тухай тоолоод лэ үнгэрөө.

Үнгэрэгшэ жэлдэ түрүүшынхеэ ехэ талмайда (250 гектарта) үнэтэ культура болохо кукуруза таригдабашье, тон бирагүйхэн ургаса абтаа. Кукурузые шэлэмэл газарта, hайн шанартайгаар тариhан байгаа hаа, барат ургаса абтаха hэн. Нёдондо колхозой правлени энэ шухала хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаhан байгаа. Теэд энээн тушаа элидхэлшэшье, үгэ хэлэhэн колхозингуудшье ехэ халирхайгаар тэмдэглээ. Мүнөө жэлдэ колхозингууд кукуруза hайнаар ургуулжа, малдаа шэмэтэ тэжээл ехээр бэлдэжэ абахын түлөө оролдохо зэргэтэй. Тингээгүй сагтаа малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээл байгуулха асуудалые эсэслэн шиидхэхын аргагүй.

hү, ноохо, мяха ехээр абадаг болохо

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз малажалhaa, илангаяа hү ноохон хоёрhоо ехэнхи олзо доходоо абадаг байна. Колхозой ажахыhаа үнгэрэгшэ жэлдэ 1.781.150 түхэригэй олзо доход абтаhан, тэрээнэй 1.092.137 түхэригынь гансахан hүн ноохон хоёрhоо ороhон байна. Тингэжэ колхозингуудай ажалта үдэр бүхэндэ 4 түхэриг 40 мүнгэн хубаагдаа. Тиимэhээ энэ хоёр hалбариингаа ямараар хүгжөөгдэжэ байhан тухай колхозингууд суглаан дээрээ үргэнөөр зүбшэн хэлсээ.

Энэ хоёр hалбариие хүгжөөхын тула нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ, үнгэрhэн жэлэй туршата соо малай ашаг шэмые дээшэлүүлhэнэй ашаар hү абалга хоёр дахин, ноохо хайшалалга мүн лэ ехэ болоhон байна.

Колхоз хонин үсхэбэрилгээ хүгжөөхэ ехэ арга боломжотой Эдинсэ hайн ногоотой үргэн ехэ бэлшээритэй, мүн хонин харууhалгын баян дүй дүршэлтэй хонишодшье олон юм. Колхоз үнгэрhэн жэлдэ хонидойнгоо үүлтэр hайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри хээ. Энэ юун дээрэhээ харагданаб гэхэдэ, нёдондо тушааhан бүхы ноохонойнь 75,7 процентынь нарин ба нарибтар байгаа. Колхозой 8020 толгой хонидой 5594 толгойнь нарин ба нарибтар ноохотой болонхой.

Колхозой хонин үсхэбэрилгэдэ үшөөл ехэхэн дутагдалнууд бии байhаар. Нэн түрүүндэ, тэжээлэй дутамагhаа хонид туража ондо оро-дог, тиимэhээ нооhоёо ехээр гээдэг, үбэлэй сагта ноохониинь багаар ургадаг байна. Хонидые үбэлэй сагта, хабар эртэ хурьгалуулха арга эндэ үшөөл муугаар хэрэглэгдэнэ.

Эндэ хонидой хоёр фермэ бии. Нэгэдэхи фермэнь 4886 толгой нарин ба нарибтар ноохотой хонитой. Үнгэрэгшэ жэлдэ тэрэ фермэ хонин бүриhөө 3 килограмм 150 грамм ноохо хайшалаа.

Хоёрдохи фермэдэнь олонхи хонидынь шэрүүбтэр ноохотой. Тэндэ хамта 3172 толгой хонин бии. Хонин бүриhөө нёдондо 2.070 килограмм ноохон хайшалагдаhан байна. Тиимэhээ энэ фермын хонидой үүлтэрые hайжаруулха хэрэгтэй. Гэбэшье, эндэ тиимэ хүдэлмэри үшөөл хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ тэмдэглэхээр. Нэн түрүүндэ, ажалай шэнэ онол арганууд муугаар хэрэглэгдэнэ. Фермын хонидой үсөөниинь лэ үбэл хурьгална, хурьгад ко-

Барилга ба механизаци тухай

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тушаа партиин ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тоггоолоор зоригжоhон эндэхи колхозингууд, түбхын түрүүндэ, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилга ба электрификацилгаар, мүн барилгаар ехэ хүдэлмэри хээ. Энээн тухай элидхэлшэшье, мүн колхозингуудшье омогорхолтойгоор хэлэбэ. Хангир гэжэ газарта шэнэ полевой стан, ороохоной склад, ток, колхозой центртэ механизированнэ зерносушилка баригдаа. Тиихэдэ Хангирай, Сайдамай гүүртэнүүдые электрын гэрэлээр хангахын, мүн эндэхи тарянай ток дээрэхи хүдэлмэриие механизацилхын тула хоёрдохи электростанци баригдаа. Малда эдюулэгдэхэ ороохо таряа татажа байхын тула эндэ тээрмэ баригдаа. Тиихэдэ, олон адууhа малай үбэлжэдэг Маарагта гэжэ газарта мал уhалха шахтна худаг малтагдажа, механизацилагдаа. Колхозой центртэхи типовой кузницада, модо дархалалгын цехтэ элдэб янзын хүдэлмэри механизацилагданхай. Эндэ бага ехэ хоёр токарна станок, модо харуулдаха, үрэмдэхэ станогууд хүдэлмэрилдэг болоо. Мүн пилорама хүдэлмэрилнэ.

Үнгэрhэн жэлдэ колхозой центрые түсэбэй ёhоор шэнэдхэн, культурна болбосон болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Колхозингуудта 5 гэр шэнээр баригдаhан, hургуулиин байшан, 16 гэр hэльбэн заhагдаhан байна.

Колхозой центртэ телефонно коммутатор табигдажа, холын Хангирай Сайдамай гүүртэнүүдэй малшад колхозойнгоо правлентэй телефоноор хөөрэлдэдэг болобо.

Барилгын талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэбэшье, дутуу дундануудүшөөл ехэ. Барилга дээрэ ажалай эмхидхэл hайжаруулха, ажалай түлбэри гуримшуулха тушаа үшөөл нилээд бодожо үзэмөөр гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэhэн байна.

Колхозингуудай hанамжа, дурадхалнууд

Суглаан дээрэ үгэ хэлэhэн колхозингууд үнгэрhэн жэлэйнгээ ажахын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, ехэхэн дутуу дундануудые, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудые элирүүлээ.

— Малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ арга олгохо кукурузые ехэ газарта тарибашье, мүртэй ургаса хуряагаагүйбди, — гэжэ нэгэдэхи hүнэй-товарна фермые даагша нүхэр Цыренов хэлэбэ.—Малаа, илангаяа үнеэдээ шэмэтэ тэжээлээр хангаагүй сагтаа hү ехээр hаажа шадахагүй байнабди. Тиимэhээ кукуруза тариха газараа эртээнhээ hайнаар шэлэжэ олоод, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые hайнаар үнгэргэхэ, үрэhээ эрхим болзорто тариха, зундаа hайнаар харууhалха ёhотойбди.

Удаань нүхэр Цыренов эхэ малай тоо толгой олошоруулха шухала байhан тухай хэлэбэ.

— Манай колхозой эбэртэ бодо мал соо hубай үхэрнүүд, хонин hүрэг соо эрьенүүд даншье hаа олон, —гэжэ тэрэ хэлэнэ. — Саашадаа hубай малаа үсөөрүүлжэ, эхэ малаа олошоруулаа hаамнай дээрэ гэжэ hанагдаха байна.

Колхозтой баталhан типовой договоройнгоо ёhоор хэхэ хүдэлмэринүүдээ Эгэтын МТС-эй гүйсэдөөр хэдэггүй байhан тухай хэдэн хүн хэлэбэ. Тэдэнэр МТС-эй хэhэн хүдэлмэриие нарнаар шалгажа, тушаан абадаг болохо шухала гэжэ тэмдэглээ.

Колхозингууд мүн гахай үсхэбэрилгые хүгжөөхэ тухай хөөрэлдөө. Малажалай энэ шухала hалбарида колхозой правлени анхаралаа хандуулнагүй. Тиигэжэ нёдондо оройдоо нэгэшье шахаhан гахай гүрэндэ тушаагдаагүй.

Мүн тэрэшэлэн овощной культурануудай ургаса дээшэлүүлхэ, сабшалангай газар hайжаруулха талаар мүртэй хүдэлмэриин хэгдэдэггүй байhан тухай артелиин гэшүүд хэлэбэ. Мүнөө болотор колхоздо тэжээл бэлэдхэлэй бригада бии болгогдоогүй байhаар. hүүлэй жэлнүүдтэ шэнэ hубаг канава малтагданагүй, хуушануудынь муугаар ашаглагдана, hэльбэн заhагданагүй. Хабар болоходол хэдэн хүн сабшалан дээрэ гаража, «бага зэргын хүдэлмэри хээ болодог» юм. hүүлэй жэлнүүдтэ сабшалангай зарим газарнууд бургааhа hөөгүүдтэ дарагдажа захалаа. Мүнөө сабшалангай газар дээрэ тошон халяахада, саhа тогтооходо эгээл таатай саг байна. Теэд иимэ хүдэлмэри хэгдэнэгүй.

Сабшалан hайжаруулха хүдэлмэридэмнай МТС ехэ туhа хүргэхэ аргатай аад, энэ талаар механизаторнууд өөдтэй юумэ хэнэгүй гэжэ колхозингууд эрид шүүмжэлбэ.

Саашадаа 10—15 хүнhөө бүридэhэн тэжээл бэлэдхэлэй тусхай бригада бии болгожо, сабшалан hайжаруулгын хүдэлмэриие түхэреэн жэл соо ябуулдаг болохо тухай үгэ хэлэhэн хэдэн колхозингууд дурадхаа.

* * *

Тоосоото үе соо колхозой правлениин ябуулhан хүдэлмэриие хангалтатай гэжэ колхозингууд тоолобо.

Тингээд зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэл болохо 1956 оной туршада энэ колхозой ниитын ажахые нилээд ехээр хүгжөөхэ хэмжээнүүдые хараалhан тогтоол абтаа. 1956 ондо эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 134 килограмм ноохо, 10 центнер мяха, 47,8 центнер hү абаха гэжэ шиидхэгдээ. 1956 ондо колхозой олзо доход 2 миллион болохоор хараалагдана.

Ц. Дандаров,
манай корреспондент.

Мүнгэн олзо

Малайнгаа ашаг шэмые эрид дээшэлүүлжэ байhан Закаменай аймагай «Победа» колхоз hаамхай үнеэдэйнгээ нэгэ гүүртын байрада дүүжэн харгы тодхонхой. Тиигэжэ hаалишадай ажал ехээр хүнгэрhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гүүртын hаалишан Ринчинханда Соктоева (наада таладань) дүүжэн харгыгаар малай шэбхэ шабааhа гаргажа ябана.

З. Веснинагай фото.

Аймагай газетын хуудаhануудhaa

ЭД БАРААН НАЙМААЛАГШАДГҮЙГӨӨР ХУДАЛДАГДАНА

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Толгой гэжэ нютагтахи гүүртын культбазада наймаалагшагүйгөөр эд бараа худалдагдажа байна. Тэндэ зуруул, мылэ, тамхин, сай гэхэ мэтын жэжэ эд бараан бии.

Бии байhан эд бараанай үнэ сэн тодорхойгоор харуулhан список, тоолохо счёто, мүнгэ хэхэ хайрсат тэндэнь табяатай.

Мүнөө энэ холын гүүртын малшад жэжэ эд бараа абахын түлөө аяар колхозой центр ошохоёо болибо. Иимэ худалдаа наймаан Хэжэнгэдэ түрүүшынхеэ эмхидхэгдэбэ.

«Кижингинский колхозник».

ОЛОНОЙ ХҮСӨӨР

Дээдэ-Ангарска сомоной Соведэй эдэбхитэдэй хүсөөр Куморо тосхондо хүдөөгэй клуб баригдажа захалба. Клубай барилгада Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ехэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Колхоз энэ хэрэгтэ 60 мянган түхэриг hомолhон, барилгын материал зөөхын түлөө ашаанай машина үгэhэн байна.

Тиин сомоной Соведэй ажалшад 200 кубометр барилгын модо бэлдэхэ гэжэ шиидээд, тэрэнээ бэелүүлжэ байна. Куморско рыбкоопой, хэлхеэ холбооной конторын, больницын, лесхозой ба бусад эмхи зургаануудай коллективүүд энэ барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

«Красный байкалец»,
Хойто-Байгал.

ХҮҮГЭДЭЙ ЯСЛИ

Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз хүүгэдэй яслиин гэр шэнээр барижа, дүүргүүтэй болоо. Энэ гэрынь хүүгэдэй унтаха, амарха, хооллохо таhагуудтай байха. Зунай сагта наадаха уужам hарабша түхеэрэгдэхэ юм.

Хабарай тарилгын эхилхэдэ энэ ясли хүдэлмэрилжэ захалха юм.

«Баргузинская правда».

ШУБУУНАЙ ЖЭШЭЭТЭ ФЕРМЭ

Анисья Николаевна Мертвецовагай даадаг шубуунай фермэдэ ходо-доо ариг сэбэр, эмхи гуримтай байдаг. Тиин Маленковой нэрэмжэтэ колхозой шубуунай энэ фермэ олзо ехээр абадаг гэжэ аймаг соогоо суурхана.

Юрэнхыдөө шубуунай фермэнүүд намар үбэлэй үедэ ашаг олзо үгэлгээ эрид доошолуулдаг юм. Гэбэшье, Анисья Николаевнагай даадаг фермэдэ шубуудынь энэ үедэ үндэгэлhөөр байдаг. Мүнөө энэ фермэ үдэр бүри 80—90 үндэгэ абана.

«Сталинский путь», Кабанск.

ОРОЛДОСОТОЙ hААЛИШАН

—1952 ондо колхозой правлени hаалишан боло гэжэ намда дурадхаа hэн, — гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ фермын hаалишан Ц. Раднажапова хөөрэнэ. Нүхэр Раднажаповагай тиихэдэ даажа абаhан гунжад мүнөө барандаа hү ехэтэй үнеэд болоо. «Логичная» гэжэ үнеэниинь үдэр бүри 22 литр хүрэтэр hү үгэдэг. Тингэжэ ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Раднажапова үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 3063 литр hү hааhан байна.

Мүнөө КПСС-эй XX съездын хүндэтэлэй мүрысөөндэ оролсоод, нүхэр Раднажапова үнеэн бүриhөө 4000 литр hү hааха гэжэ шиидээ. Абаhан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын тула нүхэр Раднажапова үнеэдэйнгээ тэжээлдэ кукурузын силос ехээр оруулалсана. Энэнь hайн үрэ дүн харуулаа. Жэшээнь, октябрь hарада бүхыдөө 1862 литр hү hааhан hаа, декабрьда 2928 литр hааhан байха юм.

«Красная Селе[нга]»

Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Верховно зүблөөнэй заседани

Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай хэлэһэн үгэ

ПЕКИН, январиин 26. (ТАСС). Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй зохёожо үзэмжэдэ табиһан 1956—1967 онуудта оронойнтоо хүдөө ажахые хүгжөөхэ программын проктые зүбшэн хэлсэхын тула Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун январиин 25-да Гүрэнэй Верховно зүблөө зарлаба гэжэ хэблэл мэдээсэнэ. Зүблөөн дээрэ Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун үгэ хэлэһэн байна. Тэрэ иигэжэ хэлээ:

Мүнөө үедэ манай орон агууехэ социалистическэ революциин дэбжэлтын үедэ оршожо байна. Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаһан ушар буржуазно-демократическа шатаһаа социалистическэ шатада хитадай революциин ороһые, тайлбарилан хэлэбэл, капитализмһаа социализмда дамжан оролгын үедэ ороһыень гэршэлэн харуулаа. Хитадай Арадай Республикын тогтоогдоһонһоо хойшо үнгэрһэн зургаан жэлэй түрүүшын гурбан жэлэй туршада хэдэ хэдэн шэнэдхэн хубилалтануудые, гол түлэб аграрна реформо бэелүүлһэн байнабди. Аграрна реформо революциин түрүүшын шатада дүүргэгдээгүй байгаа. Үнгэрэгшэ жэлэй зунһаа эхилжэ туйлай дэлгэрэнгы ехээр социалистическэ шэнэдхэн хубилалтанууд, тайлбарилан хэлэхэдэ, социалистическэ революци хэгдэһэн байна. Үшөө гурбан жэл тухай сагай үнгэрөөд байхада бүхы орон доторнай социалистическэ революци гол түлэб дүүргэгдэхэ.

Социалистическэ революциин зорилгонь, — гэжэ Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хэлээ, — үйлэдбэриин хүсэнүүдые сүлөөрүүлхэ хэрэг болоно.

Хүдөө ажахыдахи ба гар үйлэдбэриин промышленностьдахи үмсын зөөрие социалистическэ хамтын зөөри, промышленностьдахи ба худалдаа наймаандахи энгэй-капиталистическэ зөөрие социалистическэ зөөри болголго үйлэдбэриин хүсэнүүдые нилээд ехээр заабал сүлөөлхэ юм. Энэ хадаа дам саашадаа промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэрие хүсэ ехэтэйгээр хүгжөөхэ социальна эрхэ байдал бии болгожо үгэхэ байна. Социалистическэ революци хэхэдээ манай хэрэглэдэг арга методууд, гэжэ Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хэлээ, амгалан ёһоной арга методууд мүн. Парти доторойшье, тэрэнэй газаа тээшье байһан олон хүнүүд эдэ арга методуудэй зүб байһанда урдань маргадаг байгаа. Гэбэшье, хүдөө нютагуудта коопераци бии болгохын түлөө хүдэлөөндэ үнгэрэгшэ жэлэй зунһаа эхилжэ болоһон дэбжэлтые, городуудтахи социалистическэ шэнэдхэн хубилалтануудта хэдыхэн һарын урда тээ эхилһэн дэбжэлтые харахадаа тэдэнэр маргахаа болёо. Манай ороной эрхэ байдалда амгалан ёһоной арга методуудые, тайлбарилан хэлэхэдэ, үнэншүүлэн этитүүлгын ,хүмүүжүүлгын арга методуудые хэрэглэн, үмсын зөөрие социалистическэ хамтын зөөри болгохоһоо гадна, мүн капиталистическэ зөөрие социалистическэ зөөри болгожо болохо байна. Үнгэрһэн хэдыхэн һарын турша соохи социалистическэ шэнэдхэн хубилалтануудай темпнүүд манай һанаһанда орходоо түргэн байба. Социализмда орохо гээшэ ехэ бэрхэтэй байха гэжэ зарим нэгэн хүн урдань айдаг һэн. Харин социализмда оролгын тиимэ ехэ бэрхэтэй бэшэ байһаниинь мүнөө элеэр харагдаба.

Мүнөө үедэ манай ороной политическэ оршон байдалда ехэ хубилалтанууд болоо гэжэ Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хэлэбэ. Хүдөө ажахыдамнай үнгэрэгшэ жэлэй зун хүрэтэр бии байһан олон тоото бэрхэшээлнүүд мүнөө гол түлэб дабагдаа; бэелүүлэгдэжэ шадагдахагүй гэжэ урдань тоологдодог олон юумэнүүд мүнөө бэелүүлэгдэхэ болоо. Манай түрүүшын табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжо бии. 1956—1967 онуудта ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ программын гол зорилгонууд социалистическэ шэнэдхэн хубилалтануудай ба социалистическэ байгуулалтын үндэһэ һуури дээрэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүгжэлтэдэхи, хүдөө нютагуудай хүдэлмэридэхи холын хараае заажа үгэхэ; тэрэшэлэн оронноймнай бүхы таряашадай ба хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй тэмсэлэй зорилго боложо үгэхэ зэргэтэй. Хүдөө ажахыһаа гадна, мүн бусад бүхы һалбаринуудтахи хүдэлмэри мүн лэ түргэн темпээр урагшаа дабшаха, социалистическэ революциин дэбжэлтын шэнэ оршон байдалтай зохилдохо зэргэтэй.

Манай арад,—гэжэ түгэсхэлдөө Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хэлээ,—холын хараата түсэбтэй байха, манай ороной экономикодохи, наукадахи ба культурадахи гээгдэлые хэдэн арбаад жэлэй туршада усадхахын тулада хүсэлэл оролдолго гаргаха, шадаал һаа ойрын саг соо дэлхэй дээрэ эгээн түрүү зэргэдэ орохо зэргэтэй. Энэ агууехэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ кадрнууд шиидхэхы үүргэтэй байна, этээл эрхим мэргэжэлтэй олон тоото научно-техническэ мэргэжэлтэдтэй байхамнай шухала; гэхэ зуура, арадай-демократическа бата нэгэдэлтэй фронтоёо улам бэхижүүлхэ ба үргэдхэжэ байха, нэгэдэжэ шадаха бүхы хүсэнүүдые нягтаар жагсааха зэргэтэйбди. Манай арад дэлхэйн бүхы арадуудтай эмхидэн нэгэдэжэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхын түлөө тэмсэхэ ёһотой.

Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, 1956—1967 онуудта оронойнгоо хүдөө ажахые хүгжөөхэ программын проектые зүблөөн дээрэ тайлбарилан, КПК-гэй ЦК-гэй хүдөө нютагуудтахи хүдэлмэрие эрхилхэ таһагые даагшын орлогшо Ляо Лу-янь үгэ хэлээ. Мүн зүблөөн дээрэ шухала удхатай үгэ иимэ хүнүүд хэлэһэн байна: Гүрэнэй советэй премьер Чжоу Энь-лай — түсэблэлгын, интеллигенциин дээдэ эрдэмтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ асуудалнууд тушаа; премьерэй орлогшо Чэнь-Юнь промышленность, худалдаа наймаа ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин асуудалнууд тушаа; премьерэй орлогшо Ли Фу-чунь — түрүүшын табанжэлэй дүүргэлтэ ба холын хараата саашадахи түсэблэлгэ тушаа хэлээ.

Удаань зүблөөн дээрэ наукын, багшанарай болон худалдаа наймаанай, промышленностиин, демократическа партинуудай түлөөлэгшэд үгэ хэлэһэн байха юм. Тэдэнэр бултадаа оронойнгоо хүдөө ажахые хүгжөөхэ программын проектые тон халуунаар дэмжэһэн байна. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ тухай энэ шухала программа хаһа саг соогоо зохёогдоо, тэрээн дотор тодорхойлогдоһон зорилгонууд тон зүб, бодотоор бэелүүлэгдэжэ болохо байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Хүдэлмэриин зарим асуудалнуудаар үгэ хэлэгшэд олон тоото тодорхой дурадхалнуудые оруулаа. Энэ программа бэелүүлэгдэхэдээ, оронноймнай хүдөө ажахы түрүү ажахы боложо, оронойнгоо уужам хүдөө нютагуудай түхэл янзые үндэһөөрнь хубилгаха, хитадай 500 миллион таряашадай ажана байдалые нилээд һайжаруулха, тэдэнэй культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ, хүсэд хүрэхэ хэмжээтээр ороо һо таряа ба түүхэй эд үйлэдбэрилхэ, мүн промышленностиие хүгжөөхэ доторой үргэн рынок хангаха байна гэжэ тэдэнэр бултадаа тэмдэглээ.

Энэ программые хэблэлдэ тунхаглаһан ушар хитадай таряашадай эдэбхи хэшээлые ба зохёон байгуулхы үүсхэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туйлай ехээр заабол туһалха, хүдөө ажахын үйлэдбэриин дэбжэлтэдэ ба хүдөө нютагуудтахи байгуулалтада урмашуулхы нүлөө үзүүлхэ, тэрэшэлэн социализм амжалтатайгаар байгуулхын ба социалистическэ шэнэдхэн хубилалтануудые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ тон ехээр бүхы хүн зониие зоригжуулха байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Мүн тэдэнэр хүдөө ажахые хүгжөөхэ энэ агууехэ программые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулха гэжэ шиидэһэн тухайгаа хэлээ.

Гүрэнэй Верховно зүблөө зарлахынгаа урда тээ КПК-гэй ЦК болбол 1956—1967 онуудта хүдөө ажахые хүгжөөхэ программын проектые үргэнөөр зүбшэн хэлсэлгэ эмхидхэһэн байгаа. Энэ зүбшэн хэлсэлгэдэ Хитадай Коммунистическэ партиин провинцинуудтахи, городуудтахи ба автономно районуудтахи комитедүүдэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, зохихо органуудай болон эмхи зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаа.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ программын проектые групповой ёһоор зүбшэн хэлсэхынь тулада Пекиндэхи промышленностиин, хүдөө ажахын, элүүрые хамгаалгын ба ниитын наукануудай научна мэргэжэлтэдые, демократическа партинуудай ба ниитын организацинуудай харюусалгата хүтэлбэрилэгшэдые, культурын ба гэгээрэлэй ажал-ябуулагшадые хэдэн хоногой урда тээ КПК-гэй ЦК уриһан байгаа.

Оронойнгоо хүдөө ажахые хүгжөөхэ программын Гүрэнэй Верховно зүблөөнэй үзэмжэдэ табигдаһан проектдэ олон удаа зүбшэн хэлсэлгын үедэ хэгдэһэн ажаглалтануудай ёһоор заһабаринууд оруулагдаһан байгаа.

ОРДЕНТО ЗАВОДОЙ ҺОНИН...

ЗАЛУУ ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ КОНКУРС

Промышленностиин техническэ дэбжэлтэ туйлаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үные химдаруулха хэрэгтэ уралан нарижуулагшад ехэ үүргэ дүүргэнэ.

ВЛКСМ-эй ба профсоюзай заводской комитедүүд залуушуулай творческо эдэбхиие дэмжэдэг, бэлиг шадабаряа дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь саг үргэлжэ туһалжа байдаг.

ВЛКСМ-эй ба профсоюзай заводской комитедүүдэй үүсхэлээр заводой дирекци залуу уралан нарижуулагшадай, ухаалан зохёогшодой конкурс үнгэргэхэ гэжэ шиидэбэ. Энэ конкурс февралиин 1-һээ майн 1 болотор үргэлжэлхэ. Конкурсда залуу мэргэжэлтэд, хүдэлмэришэд хабаадаха юм.

Уралан нарижуулгын эрхим дурадхалнууд шанда хүртэхэ. 1-дэхи, 2-дохи, 3-дахи шатын шангууд тогтоогдоо.

ОРОНОЙ ТҮРҮҮ ПРЕДПРИЯТИНУУДТА ОШОХОНЬ

Заводой 10 залуу хүдэлмэришэд-мэргэжэлтэд түрэл оронойнгоо түрүү предприятинуудта — Полтава, Днепропетровск, Мичуринск городуудай заводуудта, Москвагай Войтовичын нэрэмжэтэ вагон заһабарилгын заводто ошохонь. Тэдэнэр һара шахуу ябаха зуураа, предприятинуудай ажал хүдэлмэритэй танилсаха, тэндэхи түрүүшүүлтэй дүй дүршэлөө андалдан абалсаха юм. Тэдэнэй тоодо паровоз хабсаралгын цехын арматурщигуудай бригадир В. В. Вараксин, түмэршэ дархан А. Малыгин, комплексно бригадын бригадирай орлогшо Солодов, механическо-комплексно цехын түсэблэлгын-диспетчерскэ бюрогой начальник Кучук, котельнэ цехын технолог Осипов, инструментальна цехын токарь Багаев гэгшэд ошолсохо.

ТЕХНИЧЕСКЭ МЭРГЭЖЭЛЭЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭН...

Залуу хүдэлмэришэд... лай болон техническэ мэ... лээ дээшэлүүлжэ байһы... гаха түрүүшын харалга... оной апрель болотор... гэлжэлхэ юм. Мүнөө үе... дэлмэришэдэй гэр бүл... ажалай услови шалг... байна.

Шалгалтын һүүлээр ... мэришэдэй мэргэжэлээ ... лүүлхэ, дүй дүршэлөө ... дан абалсаха һургуулин... техническэ курсанууд ... хэгдэхэ юм. Тус шал... эсэстэ «Залуу хүдэлмэр... ниитэ-техническэ аттест... жэ тематическа вечер ... гэгдэхэ байна.

ҮБЭЛЭЙ СПАРТАКИ...

Һаяхан заводой үбэлэй ... такиада үнгэргэгдэбэ.

Энээндэ 100 гаран са... 70-аад конькишад, 60-а... гэн буудагшад хабаа... Волейболоор мүрысөөн... аад хүн хабаадаа.

Спартакиадада паров... саралгын цехын сп... команда түрүү һуури ... ТЭЦ-эй команда — 2-до... ри, главна технологой ... хүдэлмэришэд 3-дахи ... эзэлбэ.

Мүнөө заводой спорт... профсоюзай городской ... киадада хабаадалсажа ...

ЦЕХОВОЙ УРАНҺАЙХАНАЙ САМОДЕЯТЕЛЬНО...

ПВЗ-дэ уранһайханай ... деятельностиин олохон ... гууд хүдэлмэрилнэ. Кул... ордоной самодеятель... коллективһээ гадна, ... самодеятельностиин ол... лективүүд бии. Мүнөө ... уранһайханай самод... ностиин 10 гаран круж... 300-гаад хүн хабаада...

Тэдэ ехэнхидээ үдын ... лалгын үедэ хүдэлмэр... концерт харуулдаг юм.

Мүнөө КПСС-эй XX ... хүндэлэлдэ зорюулһа... ховой уранһайханай са... тельностиин харалгад... коллективүүд эдэбхи... бэлдэжэ байна.

Французска правительствые байгуулга Ги Молледэ даалгагдаба

ПАРИЖ, январиин 27. (ТАСС). Франциин президент Рене Коти социалистическэ партиин генеральна секретарь Ги Молле гэгшые үсэгэлдэр үдэшэ уряад, правительство байгуулхые тэрээндэ даалгаа. Энэ үүргые бэедээ даажа абахые Ги Молле зүбшөөгөө.

Франциин Национальна суглаанда

Французска Коммунистическэ партиин парламентска группын ажал-ябуулга

ПАРИЖ, январиин 27. (ТАСС). Ажалша таряашадай байдал һайжаруулгада зорюулагдаһан хуулиин хэдэн проектнүүдые Французска Коммунистическэ партиин парламентска группа Национальна суглаанай бюродо дурадхаа. Промышленностьда хүдэлмэрилдэг ажалшадта салин хүлһэнэй минимум тогтооһон шэнгээр хүдөө ажахын хүдэлмэришэдтэ салин хүлһэнэй минимум тогтоохо; газарай арендэнэ түлөөһэ 25 процентээр хорооха, хүдөө ажахын багажа зэбсэг ба үтэгжүүлгэ худалдажа абаха талаар жэжэ ба дунда шадалтай таряашадай ажахынуудта хүнгэлэлтэ үгэхэ, продукцияа худалдаха аргынь һайжаруулха ябадал тус группын оруулһан дурадхалнуудаар хараалагдаһан байна. Ороо һото культурануудые тарижа ургуулдаг таряашадай ажахынуудай байдалые һайжаруулха абадал эдэ дурадхалнуудаар мүн лэ хараалагдана.

Францидахи правительственна кризис

ПАРИЖ, январиин 27. (ТАСС). Правительство байгуулха даалгабарие президентһээ абаһанайнгаа һүүлээр Французска социалистическэ партиин генеральна секретарь Ги Молле зүбшэлнүүдые хэжэ эхилээ. Шэнэ конституциин дүримүүдэй ёһоор Ги Моллиин эрхэ түлөөлэлгые Национальна суглаанай баталхын тулада мүнөө голосуудай диилэнхи олонхи бэшэ, харин юрын олонхи хэрэгтэй болохо байна.

Правительствые байгуулха тухай хэлсээнүүд «республиканска фронтын» партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо, хамагай түрүүндэ Ги Молле ба радикалнуудай партиин нэгэдэхи вице-түрүүлэгшэ Мендес-Франсын хоорондо гол түлэб болоно. Ги Моллиин кандидатурые хүсэдөөр дэмжэнэб гэжэ Мендес-Франсын мэдүүлһэн тухай «Экспресс» газетэ мүнөөдэр бэшээ. Гэбэшье, хэблэлэй мэдээсэлнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ тушаалнуудые хубаарилха талаар «республиканска фронтын» хоёр хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо горьтой арсалдаан гарана. Тусхайлбал, гадаадын хэрэгүүдэй министрын тушаалда ямар хүниие оруулха тухай асуудалаар бэрхэшээл тохёолдоһон байха юм. Гадаадын хэрэгүүдэй министрын тушаалые Мендес-Франс өөрөө эзэлхые хүсэһэн байгаа гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. Зүгөөр, энэ тушаалда социалист Кристиан Пино гэгшые томилхо гэжэ оролдожо байһан Ги Молле, тэрэшэлэн социалистическэ партиин хүтэлбэрилхы комитедэй олонхи гэшүүд тус тушаалда Мендес-Франсын орохые буруушаана. Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Пиногой кандидатурые МРП-эйн («арадай-революционно хүдэлөөн») гэшүүд, зарим «умереннэ группанууд» һайшаана.

Ги Молледэ правительство байгуулхые даалгаха гэжэ президентын шиидхэһые «Юманите» газетэ һайшаана. Гэбэшье, правительствые социалистын толгойлһон ушар французска политикын зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдтэ түшэглэхэ гэһэн найдабари үшөө боложо шадахагүй байна гэжэ газетэ онсо тэмдэглэнэ.

Индиин промышленна үйлэдбэриин ургалта

ДЕЛИ, январиин 24. (ТАСС). Республикын үдэртэй дашарамдуулан тунхаглагдаһан хуулита мэдээнэй ёһоор ороной промышленна үйлэдбэри 1955 ондо саашадаа ургаһан байна гэжэ «Стейтсмен» газетэ мэдээсэнэ. Промышленна үйлэдбэриин индекс 1954 ондо 146,6 байгаа һаа, 1955 оной түрүүшын арбан һарын турша соо 159 болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ орон дотор хэдэн шэнэ түхэлэй продукци, тэрэ тоодо мотоцикл, үрэмдэлгын орёо нарин зэмсэгүүд, джутова промышленностьда хэрэгтэй ээрэлгын рамануд, бэшэгэй машина, газетын саарһан, пенициллин болон бусад зүйлнүүд бүтээгдэдэг болоһон байна.

1955 ондо булад үйлэдбэрилгэ 1.260 мянган тонно, нүүрһэ малтан абалга 38 миллион тонно болоо, алюмини, зэд, антимони үйлэдбэрилгэ нэмээ, фабрикада 4.500 миллион метр хлопчатобумажна бүд, кустарна аргаар — 1.260 миллион метр бүд нэхэгдээ, 1.080 мянган тонно джут, 1. 630 мянган тонно сахар үйлэдбэрилэгдөө. Автомашинануудые үйлэдбэрилгэ 50 гаран процентээр ехэ болоо, дизельмоторнуудые, металл болбосоруулдаг станогуудые, радиоприёмнигуудые болон бусад түхэлэй продукци үйлэдбэрилгэ мүн лэ ехэ болоо.

Советско-корейскэ худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министрын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын худалдаа наймаанай делегациин хоорондо хэлсээнүүдэй хэгдэжэ амжалтатайгаар дүүрэһэнэй эсэстэ, 1956 ондо Советскэ Союзай ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын хоорондо эд товар андалдан абалсаха тухай Протокол 1956 оной январиин 26-да баталагдаа.

Протоколой ёһоор 1955 онойхидо орходоо эд товар андалдан абалсалгые горьтойгоор дээшэлүүлхээр хараалагдаһан байна.

Советскэ Союз хадаа машинанууд болон түхеэрэлгэнүүдые, тэрэ тоодо газар уһалалгын системэнүүдые барилгада хэрэгтэй зүйлнүүдые, автомашинануудые, нефтепродуктнуудые, хара ба үнгэтэ металл, прокадуудые, кабельнуудые, барилгын материалнуудые, минеральна үтэгжүүлгэнүүдые болон корейскэ арадай ажахыда шухала бусад материалнуудые Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада үгэхэ болоо.

Корейскэ Арадай-Демократическа Республика хадаа үхэр туулга, концентрадуудые ба үнгэтэ металлнуудай руда, ферросплавуудые, химическэ промышленностиин продуктнуудые, фрукт, ангай арһа болон бусад товарнуудые Советскэ Союзда үгэхэ юм.

Протоколдо советскэ талаһаа СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Г. Кабанов, корейскэ талаһаа— Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Гадаадын худалдаа наймаанай министр Дин Бан Су гар табяа.

Финляндска правительство тушаалһаа буухые хүсэбэ

ХЕЛЬСИНКИ, январиин 27. (ТАСС). Финскэ министрнүүд социал-демокрадууд тушаалһаа бууха тухай мэдүүлгэ январиин 26-да премьер-министр Кекконендо бараа гэжэ урда тээнь мэдээсэгдээ һэн.

Финскэ телеграфна бюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, премьер-министр Кекконен мүнөөдэр республикын президент Ю. К. Паасикивидэ орожо, правительствынгаа тушаалһаа бууха тухай зууршалга тэрээндэ барюулаа. Шиидхэбэри абахынгаа урда тээ тус асуудалые шэнжэлжэ үзэхые хүсэнэб гэжэ республикын президент мэдээсээ.

Шофёрнуудай амжалта...

Бурят-Монголой «Автотранспортна» трестын 1-дэхи автотранспортна конторын коллектив КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектые халуунаар дэмжэнэ.

Зургаадахи табанжэлэй энэ гайхамшагта ехэ түсэбые бэелүүлгэ хадаа манай Эхэ оронние бүри хүсэтэй болгохо, арад зоной ажана байдалые улам баян дэлгэр болгохо байна.

Үнгэрэгшэ табанжэлдэ автотранспортна 1-дэхи конторын коллектив ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар нилээд амжалта туйлажа, ашаа шэрэхэ түсэбөө 103,5 процент дүүргээ. Машинаяа заһабарилтада оруулангүй, зуу мянган километртэ ябуулһан түрүү шофёрнууд Г. Г. Максимов ашаа шэрэхэ табанжэлэйнгээ түсэбые — 126 процент, И. В. Кученов — 124 процент дүүргэһэн байна. Гадна, энэ конторо табанжэлэй туршада 88,9 мянган литр бензин арьбалһан, ашаа шэрэлгын өөрын үные 6,5 п... химдаруулһан, олзо оруул... 227 процент дүүргэһэн ба...

КПСС-эй XX съездын ... мүрысөөндэ оролсоод, эн... коллектив зургаадахи т... түрүүшын үдэрнүүдһээ ... гээр ажаллажа байна. Ш... И. В. Кученов, М. М. Вл... Максимов, К. К. Оловян... самосвалай шофёрнууд Б... нов, П. И. Верхатуров, Г... К. А. Ушаков гэгшэд д... 150 процент хүрэтэр дүүр...

— КПСС-эй ЦК-гэй Д... нүүдэй Проекттэй та... удаа манай шофёрнууд а... бүтээсые дээшэлүүлхын, ... рэлгын өөрын үные хим... түлөө бүри дээшэлүүлэгд... абаба,—гэжэ конторын па... зациин секретарь нүхэр Г... хэлэнэ.

И...

Композиторнууд студентнэрт... уулзаба

Бурят-Монголой композиторнууд Д. Д. Аюшеев, Ж. А. Батуев гэгшэд Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй студентнэртэй уулзаба.

Композиторнууд студентнэрые өөһэдынгөө хүдэлмэритэй танилсуулһан, мүн бэшэжэ байһан зохёолнууд тухайгаа хөөрэжэ үгэһэн байна.

Удаань БМАССР-эй га... тист А. С. Карпов ба педу... һурагшад композиторнуу... һон дуунуудые дуулажа, ... шадые баясуулаа.

С. ...

Редактор Д. Л. ЛОБ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59 пропаганды и переводов — культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00674. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак...